

Lífeyrissjóður
bankamanna
Ársreikningur
2020

Lífeyrissjóður bankamanna
Skiopholti 50b
105 Reykjavík
Kt. 510169-4259

Lífeyrissjóður bankamanna Ársreikningur 2020

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar	2-8
Áritun stjórnar	9
Áritun endurskoðenda	10-12

Ársreikningur Hlutfallsdeildar

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	14
Efnahagsreikningur	15
Yfirlit um sjóðstreymi	16
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	17
Skýringar	18-31

Ársreikningur Aldursdeildar

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	33
Efnahagsreikningur	34
Yfirlit um sjóðstreymi	35
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	36
Skýringar	37-51

Sameiginlegt yfirlit

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign	53
Deildaskiptur efnahagsreikningur	54

Skýrsla stjórnar

Um sjóðinn

Lífeyrissjóður bankamanna er meðal elstu lífeyrissjóða landsins og tók til starfa 1. janúar 1929 og hét þá Eftirlaunasjóður starfsmanna Landsbanka Íslands. Á seinni árum hafa starfsmenn fleiri fyrirtækja öðlast rétt til greiðslu í sjóðinn.

Frá 1. janúar 1998 hefur sjóðurinn starfað í tveimur aðskildum deildum, Hlutfallsdeild og Aldursdeild (áður Stigadeild). Í Hlutfallsdeild eru allir þeir sem við uppskiptinguna óskuðu eftir að vera áfram í þeirri deild. Eftir breytinguna eru allir nýir starfsmenn í Aldursdeild, ásamt þeim sem kusu að flytja áunnin réttindi sín úr Hlutfallsdeild yfir í Aldursdeild árið 1998.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Á árinu fengu að meðaltali 1.701 sjóðfélagi lífeyrisgreiðslur frá sjóðnum, þar af 1.131 úr Hlutfallsdeild og 570 úr Aldursdeild. Í Hlutfallsdeild námu lífeyrisgreiðslur ársins kr. 2.542 milljónum samanborið við kr. 2.586 milljónir árið áður og lækkuðu því um 1,7% milli ára. Í Aldursdeild námu lífeyrisgreiðslur ársins kr. 652 milljónum samanborið við kr. 550 milljónir árið áður og hækkuðu því um 18,5% milli ára.

Fjöldi sjóðfélaga og iðgjöld

Alls greiddu að meðaltali 1.839 sjóðfélagar iðgjöld til sjóðsins á árinu 2020, 110 til Hlutfallsdeildar og 1.729 til Aldursdeildar. Heildariðgjöld til Hlutfallsdeildar námu 152 milljónum á árinu 2020 samanborið við 179 milljónir árið áður. Í Aldursdeild námu heildariðgjöld 2.011 milljónum samanborið við 2.009 milljónir árið áður.

Staða sjóðsins, ávöxtun og rekstrarkostnaður

Hrein eign Lífeyrissjóðs bankamanna nam kr. 90.968 milljónum í lok árs 2020 og hækkuðu um 6.858 milljónir á árinu eða um 8,2%. Í Hlutfallsdeild nam hrein eign alls kr. 39.335 milljónum og í Aldursdeild kr. 51.632 milljónum.

Hrein nafnávöxtun Hlutfallsdeildar nam 7,2% á árinu 2020 sem samsvarar 3,5% raunávöxtun samanborið við 3,85% raunávöxtun á árinu 2019. Í Aldursdeild nam nafnávöxtun 11,5% sem samsvarar 7,7% raunávöxtun samanborið við 8,35% raunávöxtun á árinu 2019.

Meðaltal hreinnar raunávöxtunar hjá Hlutfallsdeild er 4,2% síðustu 10 ár og 4,1% frá upptöku deildarskiptingar 1998. Hjá Aldursdeild er meðal raunávöxtun 4,8% síðustu 10 ár og 4,4% frá upphafi deildarskiptingar.

Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður, að teknu tilliti til kostnaðarþátttöku aðildarfélaganna Hlutfallsdeildar, nam 137,4 milljónum króna samanborið við 136,6 milljónir árið áður. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af meðalstöðu eigna var 0,16%.

Áhrif matsaðferða á ávöxtun og hreina eign

Þegar birt ávöxtun lífeyrissjóða er borin saman er mikilvægt að hafa í huga áhrif mismunandi aðferða sem beitt er við mat á skuldabréfum byggt á fyrirhuguðum eignarhaldstíma samkvæmt reglum Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga. Lífeyrissjóður bankamanna metur meirihluta skuldabréfa beggja deilda á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem tekin hefur verið ákvörðun um að halda bréfunum til gjalddaga. Væru þessi skuldabréf færð til eignar á markaðsverði væri bókfært verð þeirra 7.084 milljónum hærra í Hlutfallsdeild og 4.265 milljónum hærra í Aldursdeild og hrein eign til greiðslu lífeyris hærra sem því nemur. Að sama skapi væri reiknuð ávöxtun á árinu 2020 nokkuð hærra ef skuldabréf væru metin á markaðsverði. Nánar er fjallað um bókfært verð skuldabréfa í skýringu 10 hjá Hlutfallsdeild og skýringu 11 hjá Aldursdeild.

Tryggingafræðileg staða

Fyrir liggur tryggingafræðileg úttekt miðað við 31. desember 2020 sem sýnir að heildarskuldbindingar Hlutfallsdeildar námu 4,8% umfram heildareignir samanborið við 3,4% árið áður.

Hjá Aldursdeild námu heildarskuldbindingar 4,1% umfram heildareignir samanborið við 5,5% árið áður. Bætt tryggingafræðileg staða skýrist af góðri raunávöxtun á árinu 2020.

Forsendur nú byggja á uppfærðum lífslíkum miðað við reynslu árána 2014-2018 sem hækka skuldbindingar nokkuð frá fyrra ári. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu deilda má finna í sérstöku yfirliti og í skýringum 16 hjá Hlutfallsdeild og 17 Aldursdeild.

Skýrsla stjórnar

Lán til sjóðfélaga

Eftir mikla aukningu sjóðfélagalána undanfarin ár dró mikið úr nýjum lánveitingum til sjóðfélaga á árinu 2020 í kjölfar lækkandi vaxta á markaði. Samþykkt voru 11 ný fasteignalán, alls að fjárhæð kr. 190 milljónir samanborið við 894 milljónir árið áður sem samsvarar um 79% samdrætti milli ára. Jafnframt jukust uppgreiðslur lána mikið á árinu 2020 og námu um 1.107 milljónum samanborið við um 522 milljónir árið áður. Meðalfjárhæð nýrra lána lækkaði og var 17,3 milljónir samanborið við 21,8 milljónir árið áður. Hámarkslánsfjárhæð er kr. 50 milljónir og nær lánsréttur til allra þeirra sem eiga réttindi hjá sjóðnum. Eingöngu er boðið upp á verðtryggt fasteignalán með föstum vöxtum út lánstímann. Vaxtakjör eru 3,5%, sem eru sambærileg kjör og í boði eru á verðtryggðum fastvaxtalanum lífeyrissjóða. Stjórn sjóðsins tekur ákvörðun um fasta vexti á verðtryggðum lánum á hverjum tíma. Eignaflokkurinn hefur reynst traustur og er nú um 4,8% af eignasafni Aldursdeildar og 2% af eignasafni Hlutfallsdeildar. Vanskil í árslok námu aðeins um 0,03% af stöðu lána.

Fjárfestingarstefnur

Fjárfestingarstefnur sjóðsins eru varfærnar og miða að því að ná sem bestri ávöxtun innan þeirra marka um áhættu sem hvor deild setur sér.

Í Hlutfallsdeild tekur fjárfestingarstefnan mið af því að fjöldi lífeyrisþega er mun hærri en fjöldi þeirra sem greiða iðgjöld til deildarinnar. Há lífeyrisbyrði Hlutfallsdeildar krefst varfærinnar fjárfestingarstefnu þar sem áherslan er nær eingöngu á áhættulitlar eignir með þekkt greiðslufæði s.s. skuldabréf og innlán. Aðeins er miðað við að um 12% eignasafns Hlutfallsdeildar sé í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum og 2% í erlendum verðbréfum.

Í Aldursdeild er lífeyrisbyrði fremur lág og fjöldi greiðandi sjóðfélaga mun hærri en fjöldi lífeyrisþega og tekur fjárfestingarstefnan mið af því. Fjárfestingarstefna Aldursdeildar miðar að eignasafni sem er 52,5% í skuldabréfum, 2,0% í innlánnum og 45,5% í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum. Þá er markmið að 33% af eignasafni sé í erlendum verðbréfum og hefur vægi erlendra verðbréfa aukist hratt á undanföllum árum í takt við auknar heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga erlendis og má gera ráð fyrir frekari aukningu á næstu misserum.

Fjárfestingarstefnur beggja deilda eru endurskoðaðar reglulega og birtar á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is.

Málarekstur vegna Hlutfallsdeildar

Í september 2018 birti Lífeyrissjóður bankamanna aðildarfélagum Hlutfallsdeildar og íslenska ríkinu stefnu þar sem sjóðurinn taldi að samkomulag í tengslum við uppgjör ábyrgðar á skuldbindingum árið 1997 hafi verið ósamngjarnt, forsendur þess hafi brostið og stefndu auðgast með óréttmætum hætti á kostnað sjóðsins og sjóðfélaga. Var stefnan þingfest í Héraðsdómi Reykjavíkur í október 2018.

Eins og kunnugt er byggir málflutningur sjóðsins á því að veruleg frávík hafi orðið frá forsendum samkomulagsins og fjárhagsleg áhrif þess séu verulega óhagstæð fyrir sjóðinn. Þessi forsendubrestur var staðfestur með matsgerð dómskvadds matsmanns í október 2017 sem mat umfang hans á um 5,4 milljarða króna í lok árs 2015 m.v. þróun verðlags. Dómkröfur nú byggja að verulegu leyti á þessari matsgerð og er gerð krafa um að samkomulaginu frá 1997 sé breytt og viðbótargreiðsla að fjárhæð 5,4 milljarðar króna verði innt af hendi. Auk þess er gerð krafa um að ábyrgð aðila á skuldbindingum deildarinnar verði endurvakin.

Eftir að Landsréttur snéri við úrskurði Héraðsdóms í júní 2019 og hafnaði frávísunakröfum gagnaðila var ljóst að málið færi til efnismeðferðar. Rekstur dómsmálsins hefur haldið áfram fyrir Héraðsdómi og hefur gagnaöflun aðila tekið mun lengri tíma en ráð var fyrir gert. Má gera ráð fyrir að málflutningur fari fram á síðari hluta árs 2021 og niðurstaða fáiast fyrir Héraðsdómi fyrir árslok.

Áhrif COVID-19 á starfsemi

Útbreiðsla COVID-19 faraldursins setti svip sinn á starfsemi sjóðsins á árinu 2020. Vegna sóttvarnarráðstafana var skrifstofa sjóðsins lokað stóran hluta ársins í því skyni að tryggja öryggi starfsfólks og sjóðfélaga. Var gripið til ráðstafana sem gerðu starfsfólki sjóðsins kleift að sinna störfum sínum að heiman eftir því sem þurfa þótti. Þrátt fyrir að daglegt verklag breyttist umtalsvert tókst að aðlaga starfsemina þannig að samfelldur rekstur sjóðsins var tryggður og þjónusta við sjóðfélaga raskaðist lítið.

Miklar sveiflur urðu á innlendum sem erlendum verðbréfamörkuðum en þær miklu lækkanir sem urðu á fyrstu vikum faraldursins gengu fljótt til baka og var afkoma eignasafna góð þrátt fyrir krefjandi aðstæður vegna heimsfaraldursins.

Væntanleg þróun og framtíðarhorfur

Á komandi árum mun lífeyrissjóðurinn hafa áfram að höfuðmarkmiði að ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu sjóðsins í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum og hámarka réttindi sjóðfélaga. Stjórn sjóðsins gerir ráð fyrir að starfsemi verði með svipuðu sniði á allra næstu árum. Þó er til skoðunar hvort fýsilegt kunni að vera að sameina deildir sjóðsins að nýju með það að markmiði að treysta rekstur hans. Slíkt yrði þó ekki gert fyrr en málarekstur Hlutfallsdeildar er til lykta leiddur.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir þeir atburðir sem hafa verulega þýðingu varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins.

Sjóðurinn hefur aðsetur að Skipholti 50b Reykjavík, sími 569 0900, tölvupóstfang lifbank@lifbank.is, veffang er www@lifbank.is. Skuldabréf sjóðsins eru til afgreiðslu í útibúi Landsbankans h.f. við Austurstræti.

Skýrsla stjórnar

Stjórnarháttayfirlýsing 2020

Ófjárhagslegar upplýsingar

Stjórnarháttayfirlýsing þessi er í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 og er hluti af skýrslu stjórnar með ársreikningi 2020.

Grundvöllur og hlutverk

Lífeyrissjóður bankamanna starfar á grundvelli starfsleyfis fjármálaráðherra, í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, með síðari breytingum og samþykktir sjóðsins. Samþykktir sjóðsins auk annarra upplýsinga er varða skipulag hans eu aðgengilegar á vef sjóðsins www.lifbank.is. Lög og reglur sem varða starfsemina má nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands, www.fme.is.

Hlutverk sjóðsins er að veita viðtöku iðgjaldi sjóðfélaga, ávaxta það og sjá sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum fyrir lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykktu sjóðsins. Skal ávöxtun eigna hagað með þeim hætti að samspil ávöxtunar og áhættu sé sem hagkvæmast í samræmi við fjárfestingarstefnu og áhættustefnu sjóðsins á hverjum tíma.

Stjórnarhættir Lífeyrissjóðs bankamanna

Stjórn Lífeyrissjóðs bankamanna leggur áherslu á góða stjórnarhætti við daglega stjórnun sjóðsins. Í því sambandi er sérstaklega litið til þeirra ákvæða laga nr. 129/1997 sem lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða, ákvæða samþykktu lífeyrissjóðsins og reglna FME þar um, m.a. reglna nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Þá hefur sjóðurinn til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum Atvinnulífsins og Nasdaq Iceland. Sjóðurinn vikor frá leiðbeiningunum í nokkrum atriðum m.a. er varðar starfskjarastefnu, starfskjaranefnd og tilnefningarnefnd.

Lög, reglur og leiðbeiningar sem sérstaklega varða stjórnarhætti

Eftirfarandi er yfirlit yfir löggjöf, stjórnvaldsreglur, leiðbeinandi tilmæli og innri reglur Lífeyrissjóðs bankamanna. Listinn er til upplýsinga en er ekki tæmandi. Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur opinberra aðila sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef Fjármálaeftirlits Seðlabankans (www.fme.is).

Lög frá Alþingi

- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Reglugerðir

- Reglugerð nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 698/1998 um ráðstöfun iðgjalds til lífeyrissparnaðar og viðbótartryggingaverndar.
- Reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila lífeyrissparnaðar.
- Reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 745/2019 um áreiðanleikakönnun vegna aðgerða gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.
- Reglugerð nr.545/2019 um áhættumat vegna peningaþvættis og fjármögnunar hryðjuverka.
- Reglugerð nr. 270/2017 um fasteignalán til neytenda.
- Reglugerð nr.1420/2020 um einstaklinga í áhættuhópi vegna stjórnmalalegra tengsla með tilliti til aðgerða gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

Reglur og leiðbeiningar FME

- Reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 180/2013 um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 4/2015 um um samskipti Fjármálaeftirlitsins og ytri endurskoðenda eftirlitsskyldra aðila sem jafnframt eru einingar tengdar almannahagsmunum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2010 um mat á hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019 vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 6/2014 um útvistun hjá eftirlitsskyldum aðilum.

Innri reglur

- Samþykktir lífeyrissjóðs bankamanna.
- Samskipta- og síðareglur, frá desember 2011.
- Starfsreglur stjórnar og framkvæmastjóra frá desember 2012.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar frá mars 2011.
- Verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna frá maí 2013.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna frá júní 2011.
- Útlánareglur Lífeyrissjóðs bankamanna frá janúar 2018.

Skýrsla stjórnar

Stjórn og stjórnskipulag

Stjórn Lífeyrissjóðs bankamanna ber ábyrgð á starfsemi hans og skal sjá til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykktu sjóðsins. Stjórn sjóðsins hélt ellefu bókaða fundi á árinu. Stjórnin er skipuð sex aðilum og var þannig skipuð í lok ársins 2020: Ari Skúlason, formaður, Ingólfur Guðmundsson varaformaður og Helga Jónsdóttir voru kjörin á ársfundi 2020 sem fulltrúar sjóðfélaga. Sigurjón Gunnarsson er tilnefndur af bankaráði Landsbankans h.f., Ástríður Gísladóttir er tilnefnd af bankaráði Seðlabanka Íslands og Sunna Ósk Friðbertsdóttir er tilnefnd af aðildarfyrirtækjum sameiginlega. Næst verður kosið til stjórnar á ársfundi 2022 og í framhaldinu muni aðildarfyrirtækin tilnefna sína fulltrúa.

Stjórn hefur sett sér ítarlegar starfsreglur auk starfsreglna framkvæmdastjóra sem mynda ramma um starfsemi stjórnar og upplýsingagjöf til hennar. Stjórnin fær reglulega upplýsingar frá framkvæmdastjóra um rekstur og efnahag sjóðsins og öll viðskipti hans.

Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör, gengur frá starfslýsingu hans, setur honum erindisbréf og veitir honum lausn frá störfum. Gerður er skriflegur ráðningarsamningur við framkvæmdastjóra. Stjórn getur falið formanni og varaformanni stjórnar að annast samninga við framkvæmdastjóra um laun og önnur starfskjör.

Stjórn tekur ákvarðanir í öllum málum sem telja verður óvenjuleg eða mikilsháttar. Stjórn getur þó veitt framkvæmdastjóra heimild til afgreiðslu slíkra mála. Öll skjöl sem varða meiriháttar ákvarðanir, svo sem samningar er teljast óvenjulegir eða meiriháttar eða hafa greinilega verulega þýðingu fyrir starfsemi sjóðsins skulu vera undirritaðir af stjórnarformanni sjóðsins og framkvæmdastjóra.

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi lög og reglur við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar. Framkvæmdastjóri annast fjárfestingar sjóðsins í samræmi við fjárfestingarheimildir í reglum sjóðsins um fjárfestingar. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Tryggvi Tryggvason.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett samskipta- og siðareglur fyrir stjórn og starfsmenn sem ætlað er að undirstrika ákveðin grunngildi í starfsháttum stjórnar og starfsmanna sjóðsins og miða að því að draga úr hættu á hagsmunaárekstrum og stuðla að góðum og heiðarlegum starfsháttum.

Ársfundur

Stjórn sjóðsins skal skv. samþykktum efna til ársfundar eigi síðar en í aprílmánuði ár hvert. Rétt til setu á ársfundi hafa allir sjóðfélagar og hafa þeir tillögurétt og jafnan atkvæðisrétt. Á ársfundi skal m.a. gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningum, tryggingafræðilegum úttektum, fjárfestingarstefnu og fyrirliggjandi tillögum til breytinga á samþykktum sjóðsins. Nánari upplýsingar um ársfundi má finna í samþykktum sjóðsins á heimasíðu hans www.lifbank.is.

Starfsmenn sjóðsins eru 4 talsins:

Halldór Emil Sigtryggsson, áhættustjóri,
Hulda Björk Guðmundsdóttir, iðgjöld og verðbréfaskráning
Margrét Björk Jóhannsdóttir, Lífeyrismál og fasteignalán
Tryggvi Tryggvason, framkvæmdastjóri.

Skýrsla stjórnar

Endurskoðun, endurskoðunarnefnd og skoðunarmenn

Reikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og áritaðir af löggiltum endurskoðanda. Innri endurskoðun sjóðsins er í höndum sjálfstætt starfandi endurskoðanda. Endurskoðun sjóðsins og innri endurskoðun eru í höndum aðskilinnna endurskoðunarfyrtækja sem í dag eru Deloitte, sem sinnir ytri endurskoðun, og KPMG sem sinnir innri endurskoðun.

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar sem starfar skv. ákvæðum laga um ársreikninga en samkvæmt þeim skulu einingar tengdar almannahagsmunum starfrækja endurskoðunarnefnd. Stjórn skipar annað hvert ár þrjá einstaklinga í nefndina sem er skipuð tveimur stjórnarmönnum og einum aðila óháðum stjórn. Nefndina skipa í árslok 2020 stjórnarmennirnir Sigurjón Gunnarsson og Sunna Ósk Friðbertsdóttir og Árni Tómasson löggiltur endurskoðandi sem veitir henni formennsku. Endurskoðunarnefnd hefur sett sér starfsreglur og er hlutverk hennar m.a. eftirfarandi:

1. Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
2. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
3. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings.
4. Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis.

Endurskoðunarnefnd hélt 4 bókaða fundi á árinu og gerði grein fyrir störfum sínum í sérstakri skýrslu til stjórnar lífeyrissjóðsins.

Auk þess eru hjá sjóðnum tveir skoðunarmenn og eru þeir kosnir á ársfundi sjóðsins. Þeir koma mánaðarlega til sjóðsins og gera ítarlegar kannanir á ýmsum starfsþáttum sjóðsins. Nær sú könnun yfir iðgjaldagreiðslur til sjóðsins, lífeyrisúrskurði, fjárfestingar, kostnaðarreikninga og bankareikninga sjóðsins. Skoðunarmenn skila árlegri skýrslu til stjórnar sjóðsins á fyrsta ársfjórðungi hvers árs.

Þá starfar fyrir stjórn sérstakur regluvörður sem hefur eftirlit með verðbréfavíðskiptum stjórnar og starfsmanna í samræmi við verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna.

Tryggingastærðfræðingur

Tryggingafræðileg athugun er framkvæmd árlega í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997 og reglugerð 391/1998. Athuginin er framkvæmd af löggiltum tryggingastærðfræðingi samkvæmt samningi við sjóðinn. Með athugininni er lagt mat á áfallnar skuldbindingar sjóðsins og væntar framtíðarskuldbindingar annars vegar og núverandi eignasafn og vænt iðgjöld og ávöxtun hins vegar.

Samfélagsleg ábyrgð og ábyrgar fjárfestingar

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar og er hún aðgengileg á heimasíðu hans. Í stefnunni koma fram viðmið sem gera lífeyrissjóðnum kleift að samþætta samfélagslega ábyrgð við fjárfestingarákvarðanir hans eftir því sem kostur er og styðja þannig við greiningu, samanburð og mat á fjárfestingakostum. Er í því sambandi horft til umhverfismála, mannréttinda, samfélagsmála og stjórnarháttar og tillit tekið til þessara þátta eftir því sem fært er og að því marki sem rúmast innan fyrrgreinds höfuðmarkmiðs sjóðsins um hámarksréttinda sjóðfélaga. Það er mat stjórnar lífeyrissjóðs bankamanna að samþætting samfélagslegrar ábyrgðar við fjárfestingarákvarðanir leiði jafnan til betri ákvörðunartöku og samrýmist því vel höfuðmarkmiði sjóðsins.

Persónuvernd

Stjórn sjóðsins hefur sett stefnu um meðferð persónuupplýsinga, sem finna má á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is, og byggir á lögum 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Þar kemur fram að sjóðurinn leggur áherslu á að meðhöndla persónuupplýsingar af ábyrgð og varkárni með trúnað og öryggi að leiðarljósi. Lífeyrissjóðurinn safnar aðeins þeim gögnum sem nauðsynleg eru í starfsemi sjóðsins og afhendir ekki viðkvæmar persónuupplýsingar til þriðja aðila nema að fengnu samþykki eða skylda til þess leiði af lögum. Sjóðfélagar geta óskað eftir aðgangi að eigin persónuupplýsingum sem sjóðurinn vistar um þá og verður sjóðurinn við slíkum beiðnum svo fremi lög og reglugerðir eða réttindi annarra standi ekki í vegi fyrir því. Persónuverndarfulltrúi sjóðsins er Margrét Björk Jóhannsdóttir og hefur hún umsjón með eftirfylgni persónuverndarstefnu og tekur við beiðnum einstaklinga um aðgang að gögnum.

Skýrsla stjórnar

Áhættustýring og innra eftirlit

Stjórn hefur mótað áhættustefnu og áhættustýringarstefnu í samræmi við reglugerð 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða og er hún aðgengileg á heimasíðu hans. Markmið stefnunnar er að auka öryggi í rekstri með því að greina og stýra áhættu í fjárfestingum, ásamt því að stuðla að því að lögum, reglum og samþykktum sjóðsins sé fylgt. Þar er fjallað um áhættuþætti í rekstri lífeyrissjóðsins s.s. markaðsáhættu, gjaldmiðlaáhættu, mótaðilaáhættu, lífeyristryggingaráhættu, lausafjáráhættu og rekstraráhættu. Ársfjórðungslega er lögð fyrir stjórn áhættuskýrsla sem gerir stjórn kleift að hafa yfirsýn yfir áhættu sjóðsins og bregðast við ef ástæða er til. Þá er a.m.k. árlega framkvæmt eigið áhættumat þar sem farið er yfir helstu áhersluatriði á sviði áhættueftirlits og áhættustýringar og er það kynnt fyrir stjórn og sent Fjármálaeftirliti Seðlabankans.

Áhættustjóri sjóðsins er Halldór Emil Sigtryggsson og ber hann ábyrgð á áhættueftirliti og áhættugreiningu í samræmi við ákvæði áhættustefnu. Hann heyrir undir framkvæmdastjóra en skal þó ávallt hafa beinan aðgang að stjórn telji hann þess þörf.

Innra eftirlit sjóðsins mótast af stjórn sjóðsins, stjórnendum og starfsmönnum. Tilgangur þess er að veita hæfilega vissu um að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Uppbygging innra eftirlits hjá sjóðnum tekur mið af COSO skilgreiningu á innra eftirliti sem tekur til eftirfarandi fimm megin þátta; eftirlitsumhverfis, áhættustýringar, eftirlitsaðgerða, upplýsinga og samskipta og stjórnendaftirlits.

Skoðunarmenn sjóðsins og innri endurskoðendur hafa skilað af sér skýrslum vegna ársins 2020. Er það mat skoðunarmanna að fagleg vinnubrögð hjá sjóðnum séu í góðu lagi og að leitast sé við að fylgja lögum, reglugerðum og öðrum fyrirmælum, en álit innri endurskoðenda gefur til kynna að innra eftirlit sjóðsins sé með ágætum.

Líkt og aðrir íslenskir lífeyrissjóðir fellur Lífeyrissjóður bankamanna undir lög um varnir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og lýtur sjóðurinn eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Felur það m.a. í sér að sjóðurinn kannar með kerfisbundnum hætti hvort tilteknir aðilar, ríki eða samtök hafi átt í viðskiptum við sjóðinn.

Staðfest á fundi stjórnar 26. mars 2021

Áritun stjórnar

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs bankamanna staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2020 með undirritun sinni. Ársreikningur Lífeyrissjóðs bankamanna er rafrænt undirritaður af stjórn og framkvæmdastjóra.

Reykjavík, 26. mars 2021

Stjórn

Ari Skúlason

Ingólfur Guðmundsson

Ástríður Gísladóttir

Sigurjón Gunnarsson

Sunna Ósk Friðbertsdóttir

Helga Jónsdóttir

Framkvæmdastjóri

Tryggvi Tryggvason

Formaður stjórnar
Ari Skúlason

Undirritað af:
Ari Skúlason
0801563679
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:11:36
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

Ástriður Hjördísar Gísladóttir

Undirritað af:
Ástriður Hjördísar
Gísladóttir
1109713389
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:12:50
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

Varaformaður stjórnar
Ingólfur Guðmundsson

Undirritað af:
Ingólfur Guðmundsson
0203575689
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:13:29
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

Sigurjón Gunnarsson

Undirritað af:
Sigurjón Gunnarsson
2911533729
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:31:24
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

Sunna Ósk Friðbertsdóttir

Undirritað af:
Sunna Ósk
Friðbertsdóttir
3004852439
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:27:12
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

Helga Jónsdóttir

Undirritað af:
Helga Jónsdóttir
1409572169
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:10:12
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

Framkvæmdastjóri
Tryggvi Tryggvason

Undirritað af:
Tryggvi Tryggvason
0301716089
Dags: 26.03.2021
Tími: 16:11:07
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 341734b1-
a67d-4653-b235-
15f3c88f669c

ÁRITUN ÓHÁÐRA ENDURSKOÐENDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs bankamanna

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs bankamanna fyrir árið 2020. Ársreikningurinn skiptist í tvo hluta, Hlutfallsdeild og Aldursdeild. Hefur hvor hluti að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2020, efnahag hans 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Það er álit okkar að áritun okkar á ársreikningi Lífeyrissjóðs bankamanna sé í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar Lífeyrissjóðs bankamanna í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Lífeyrissjóði bankamanna í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur sem og aðrar siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi, og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna. Þar með talið, í samræmi við okkar bestu þekkingu, höfum við ekki veitt Lífeyrissjóði bankamanna óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2020. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináherslur við endurskoðun	Hvernig við endurskoðuðum megináherslur
Óskráð verðbréf	
Hlutfallsdeild Vísað er í skýringu nr. 2 á bls. 18 um grundvöll reikningsskila, skýringu nr. 9 á bls. 23 fyrir eignarhluti í félögum og sjóðum og skýringu nr. 10 um skuldabréf á bls. 24. Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru 5.483 mkr. í árslok 2020 eða 14% af heildareignum sjóðsins. Skuldabréf eru 32.338 mkr. í árslok 2020 eða 82,2% af heildareignum sjóðsins.	Við endurskoðun á óskráðum verðbréfum höfum við farið yfir það innra eftirlit sem er til staðar hjá sjóðnum við skráningu og mat verðbréfa. Við prófuðum viðeigandi eftirlitsþætti í fjárfestingaferli sjóðsins.
Aldursdeild Vísað er í skýringu nr. 2 á bls. 37 um grundvöll reikningsskila, skýringu nr. 10 á bls. 42 fyrir eignarhluti í félögum og sjóðum og skýringu nr. 11 um skuldabréf á bls. 44. Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru 22.058 mkr. í árslok 2020 eða 42,4% af heildareignum sjóðsins. Skuldabréf eru 26.662 mkr. í árslok 2020 eða 51,3% af heildareignum sjóðsins.	Við lögðum mat á aðferðafræðina og þær forsendur sem stjórnendur leggja til grundvallar á virðismati óskráðra verðbréfa og hvort aðferðin breyttist milli ára. Upplýsingarnar voru raktar til undirliggjandi gagna og útreikningar voru yfirfarnir.
Á meðal ofangreindra fjárfestinga eru óskráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini, framtakssjóðir og óskráð skuldabréf. Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati stjórnenda. Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru færðar á gangvirði og er notast við ákveðna þrepaskiptingu gangvirðis við verðmat á þeim eignum. Verðmat á stigi 1 byggir á skráðu verði á virkum markaði, stig 2 byggir á verðlagningu á markaði fyrir samskonar eða sambærilegar eignir, beint eða óbeint, og stig 3 byggir á öðrum upplýsingum en markaðsupplýsingum, þ.e. almennt viðurkenndum matsaðferðum við virði óskráðra eigna og byggir á mati stjórnenda.	Með úrtaksprófunum höfum við staðfest tilvist óskráðra bréfa og eignarhald sjóðsins á verðbréfunum. Einnig höfum við yfirfarið mat stjórnenda og þær forsendur sem notaðar eru við mat á óskráðum verðbréfum Við höfum farið yfir mat stjórnenda á niðurfærsluþörf óskráðra bréfa, þeim forsendum sem lágu til grundvallar og hvort niðurfærslan væri nægjanleg og viðeigandi. Við höfum farið yfir hvort skýringar verðbréfa séu í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

ÁRITUN ÓHÁÐRA ENDURSKOÐENDA

Megináherslur við endurskoðunina, frh.:

<p>Skuldabréf eru færð annað hvort á gangvirði eða á afskrifuðu kostnaðarverði. Við mat á gangvirði skuldabréfa er notast við sömu þrepaskiptingu og í eignarhlutum í félögum og sjóðum. Afskrifað kostnaðarverð miðar við ávöxtunarkröfu við kaup.</p> <p>Þar sem um er að ræða verulegan matskenndan lið teljum tilvist og virði óskráðra verðbréfa vera megináherslu við endurskoðun okkar.</p>	
Tryggingafræðileg staða	
<p>Hlutfallsdeild Vísað er í yfirlit um tryggingafræðilega stöðu á bls. 17 og skýringu nr. 16 á bls. 26 um lífeyrisskuldbindingar.</p> <p>Tryggingafræðileg staða í árslok er neikvæð um 4,8% og eru eignir sjóðsins 1.926,7 millj. kr. lægri en heildarskuldbinding í árslok.</p> <p>Aldursdeild Vísað er í yfirlit um tryggingafræðilega stöðu á bls. 36 og skýringu nr. 17 á bls. 46 um lífeyrisskuldbindingar.</p> <p>Tryggingafræðileg staða í árslok er neikvæð um 4,2% og eru eignir sjóðsins 3.280,4 millj. kr. lægri en heildarskuldbinding í árslok.</p> <p>Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Tryggingafræðileg staða sjóðsins felst í að reikna annars vegar áfallnar skuldbindingar miðað við áunninn rétt sjóðfélaga og hins vegar heildarskuldbindingar miðað við að virkir sjóðfélagar greiði áfram til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingarstærðfræðingi og byggir að stórum hluta á matskenndum forsendum.</p> <p>Þar sem um er að ræða verulegan matskenndan lið teljum við tryggingafræðilega stöðu vera megináherslu við endurskoðun okkar.</p>	<p>Við endurskoðun á tryggingafræðilegri stöðu höfum við farið yfir það innra eftirlit sem er til staðar hjá sjóðnum við yfirferð og mat á tryggingafræðilegri stöðu.</p> <p>Við höfum farið yfir faglega hæfni og fengið staðfestingu á óhæði tryggingastærðfræðingsins sem framkvæmdi útreikninginn á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.</p> <p>Við lögðum mat á aðferðafræðina og þær forsendur sem liggja til grundvallar á útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu og hvort aðferðin breyttist milli ára. Upplýsingarnar voru raktar til undirliggjandi gagna og greiningaraðgerðir gerðar á stöðu sjóðsins milli ára.</p> <p>Við höfum farið yfir hvort yfirlit og skýringar um tryggingafræðilega stöðu séu í samræmi við útreikning sjóðsins, lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.</p>

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar og stjórnarháttayfirlýsingu.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum sem við fengum fyrir áritunardag ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

ÁRITUN ÓHÁÐRA ENDURSKOÐENDA

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum, frh.:

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Lífeyrissjóðs bankamanna. Ef við á skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnun og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldsleg mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun.

Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.

- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metur framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og, þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar. Deloitte ehf. hefur ekki veitt Lífeyrissjóði bankamanna neina þjónustu til viðbótar lögbundnu endurskoðuninni.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Við höfum verið endurskoðendur Lífeyrissjóðsins um langt skeið. Deloitte hefur verið valið sem endurskoðandi sjóðsins frá árinu 2008 þegar Lífeyrissjóðurinn var skilgreindur sem eining tengd almannahagsmunum.

Kópavogur, 26. mars 2021

Deloitte ehf.

Halldór Arason,
Endurskoðandi

Ársreikningur Lífeyrissjóðs bankamanna er rafrænt undirritaður af endurskoðanda

Endurskoðandi
Halldór Arason

Undirritað af:
Halldór Arason
1510575949
Dags: 26.03.2021
Tími: 14:41:50
Ástæða: Samþykkt
Signet ID: 2eec2a93-
5d40-4299-b87f-
0dd31db76868

Hlutfallsdeild

Ársreikningur

2020

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

	Skýr.	2020	2019
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		26.673	33.596
Iðgjöld launagreiðenda		107.701	129.983
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(168)	(1.920)
		<u>134.206</u>	<u>161.660</u>
Sérstök aukaframlög	3	<u>17.647</u>	<u>16.905</u>
		<u>151.854</u>	<u>178.565</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	2.542.119	2.585.994
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		890	1.248
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		<u>1.127</u>	<u>1.076</u>
		<u>2.544.135</u>	<u>2.588.317</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	228.977	139.178
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	2.098.674	1.938.175
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		460.958	473.297
Vaxtatekjur af handbæru fé		2.774	4.161
Fjárfestingargjöld	7	<u>(11.404)</u>	<u>(10.332)</u>
		<u>2.779.979</u>	<u>2.544.480</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	88.194	94.501
Hlutdeild aðildarfyrirtækja í rekstrarkostnaði	20	<u>(46.207)</u>	<u>(46.254)</u>
		<u>41.987</u>	<u>48.247</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		345.710	86.480
Hrein eign frá fyrra ári		<u>38.993.505</u>	<u>38.907.025</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>39.339.215</u></u>	<u><u>38.993.505</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Skýr.	31.12.2020	31.12.2019
Eignir			
Fjárfesting			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	5.483.004	1.470.209
Skuldabréf	10	32.338.356	29.275.739
Bundnar bankainnstæður		838.764	7.670.346
		<u>38.660.124</u>	<u>38.416.294</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		7.397	726
Aðrar kröfur		32.725	18.750
		<u>40.123</u>	<u>19.476</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	15	1.018	1.025
Handbært fé		<u>660.492</u>	<u>603.236</u>
Eignir samtals		<u>39.361.757</u>	<u>39.040.031</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		3.308	3.246
Aðrar skuldir	17	19.234	43.281
Skuldir samtals		<u>22.542</u>	<u>46.527</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>39.339.215</u>	<u>38.993.505</u>
Skuldbindingar utan efnahags	18		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

	2020	2019
Inngreiðslur		
Iðgjöld	145.182	188.695
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	2.774	4.161
Aðrar inngreiðslur	46.207	46.254
	<u>194.163</u>	<u>239.109</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	2.568.182	2.592.994
Rekstrarkostnaður	87.977	97.313
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	148	251
Aðrar útgreiðslur	25.537	7.302
	<u>2.681.843</u>	<u>2.697.861</u>
Breyting á ráðstöfunarfé til fjárfestingar	<u>(2.487.680)</u>	<u>(2.458.752)</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.291	98.109
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(5.197.740)	(1.189.394)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.408.737	1.365.381
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	2.377.083	2.842.468
Keypt skuldabréf	(3.795.867)	(1.905.513)
Seld skuldabréf	458.892	814.024
Endurgreidd bundin innlán	7.292.540	474.260
	<u>2.544.936</u>	<u>2.499.335</u>
Hækkun á handbæru fé	57.256	40.583
Handbært fé í ársbyrjun	<u>603.236</u>	<u>562.653</u>
Handbært fé í árslok	<u>660.492</u>	<u>603.236</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2020

Fjárhæðir í milljónum króna

Tryggingafræðileg staða 2020

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	39.339,2		39.339,2
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(795,3)		(795,3)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa.....	(153,8)		(153,8)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar.....			0,0
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar.....	(351,1)	(17,9)	(369,0)
Núvirði framtíðariðgjalda.....		709,8	709,8
Eignir samtals.....	<u>38.039,0</u>	<u>691,9</u>	<u>38.730,9</u>

Skuldbindingar

Ellilífeyrir.....	33.122,3	1.076,6	34.198,9
Örorkulífeyrir.....	484,8	16,1	500,9
Makalífeyrir.....	4.735,1	76,1	4.811,2
Barnalífeyrir.....	,0	,4	,4
Dánar- og makabætur.....		14,3	14,3
95 ára regla.....	497,8	112,1	609,9
Endurgreiðsla iðgjalda.....	536,3		536,3
Skuldbindingar samtals.....	<u>39.376,3</u>	<u>1.295,6</u>	<u>40.671,9</u>

Eignir umfram skuldbindingar (1.337,3) (603,7) (1.941,0)

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok..... -3,4% -46,6% -4,8%

Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun..... -1,9% -45,1% -3,4%

Tryggingafræðileg staða 2019

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	38.993,5		38.993,5
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(457,1)		(457,1)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa.....	(40,2)		(40,2)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar.....			0,0
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar.....	(337,4)	(19,1)	(356,5)
Núvirði framtíðariðgjalda.....		791,3	791,3
Eignir samtals.....	<u>38.158,7</u>	<u>772,3</u>	<u>38.931,0</u>

Skuldbindingar

Ellilífeyrir.....	32.433,5	1.149,1	33.582,6
Örorkulífeyrir.....	553,0	19,9	572,9
Makalífeyrir.....	4.668,4	84,6	4.753,0
Barnalífeyrir.....	,0	,5	,5
95 ára regla.....	696,2	151,7	847,9
Endurgreiðsla iðgjalda.....	532,5		532,5
Skuldbindingar samtals.....	<u>38.883,6</u>	<u>1.405,7</u>	<u>40.289,3</u>

Eignir umfram skuldbindingar (724,9) (633,5) (1.358,3)

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok..... -1,9% -45,1% -3,4%

Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun..... -4,9% -51,5% -7,0%

Skýringar

1. Starfsemi

Lífeyrissjóður bankamanna starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Sjóðurinn starfar í tveimur deildum, Hlutfallsdeild og Aldursdeild og skulu allir starfsmenn aðildarfyrirtækja sjóðsins, sem náð hafa 16 ára aldri, vera sjóðfélagar meðan þeir starfa hjá viðkomandi aðildarfyrirtæki. Greiddur er ellilífeyrir, örorkulífeyrir, makalífeyrir og barnalífeyrir.

Lífeyrisréttindi

Réttindi til lífeyris ráðast af starfshlutfalli og starfstíma svo og launum seinustu 5 ára. Lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar og fylgja vísitölu neysluverðs. Taka eftirlauna getur hafist við 65 ára aldur eða fyrr ef aldur og starfsaldur ná 95 árum. Að öðru leyti eru réttindi óháð aldri sjóðfélaga. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda.

Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrisréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Skylduáæild er að lífeyrissjóðnum og er kveðið á um iðgjald til sjóðsins í kjarasamningum SSF og viðsemjanda þess. Launamönnum SSF sem greiða til þessarar deildar sjóðsins ber að greiða 4% af grunnlaunum sínum á móti 14,4% framlagi atvinnurekenda eða samtals 18,4% sem kallast lágmarksiðgjald.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins (FME) nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum og eru fjárhæðir birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2020	2019	31.12.2020	31.12.2019
Evra (EUR).....	154,52	137,30	156,1	135,45

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar þau leiða til ávinnslu réttinda sjóðfélaga hjá sjóðnum. Óinnheimt iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Aðrar greiðslur sem falla undir lífeyri eru framlag til starfsendurhæfingarsjóðs og beinn kostnaður vegna örorkulífeyris, eða kostnaður við örorkumat.

Hreinar fjárfestingartekjur

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

Undir hreinar tekjur af skuldabréfum falla vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

Undir fjárfestingargjöld falla öll fjárfestingargjöld og allar þóknar fjármálfyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðs. Undir þennan lið falla einnig þau fjárfestingargjöld sem ekki falla undir liði 3.1 - 3.5 í reglum um ársreikninga lífeyrisjóða 335/2015.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfesting

Fjárfesting sjóðsins skiptist í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestingar eru eftirfarandi:

Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf. Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru eignfærð á gangvirði.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem fyrirhugað er að halda til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

Matsaðferðir fjárfestingar

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávóxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok tímabils, en gangvirði annarra fjárfestingar í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 13. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarniðurfærslan nemur um 0,05% af eignasafninu. Nánari sundurliðun á niðurfærslu er að finna í skýringu 11.

Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarrekning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á gangvirði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

3. Sérstök aukafraflög

	2020	2019
Árlegt framlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.....	17.647	16.905
	17.647	16.905

Skýringar

4. Lífeyrir

	2020	2019
Ellilífeyrir	2.197.230	2.193.006
Örorkulífeyrir	110.338	139.554
Makalífeyrir	234.551	249.567
Barnalífeyrir	0	206
Dánarbætur.....	0	3.661
	<u>2.542.119</u>	<u>2.585.994</u>

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	2020	2019
Arðgreiðslur	1.291	825
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	227.686	138.353
	<u>228.977</u>	<u>139.178</u>

Breytingar á gangvirði greinast þannig niður á fjárfestingu:

	2020	2019
Landsbankinn - Veltubríf	11.904	9.661
Landsbankinn - Öndvegisbréf	43.975	25.442
Landsbankinn - Úrvalsbréf	46.045	27.463
Júpiter - innlend hlutabréf	43.535	14.044
Kaupþing IS-15	21.299	26.601
Síminn hf	60.196	36.479
Arion banki hf	10.188	0
Marel hf	3.965	0
Festi hf	2.804	0
Hagar hf	2.649	0
Edda slhf	(5.226)	126
Horn III slhf	(2.206)	(7.795)
Íslensk verðbréf - Veðskuldabréfasjóður	2.767	5.774
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður II	(312)	0
Horn II slhf	(321)	(1.750)
Landsbréf - Hvatning slhf	(19.677)	0
Fjarskipti hf	481	(818)
Aðrar breytingar á gangvirði	5.620	3.125
	<u>227.686</u>	<u>138.353</u>

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

	2020	2019
Vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknarir	2.098.674	1.938.175
	<u>2.098.674</u>	<u>1.938.175</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:

	Gangvirði	Kostnaðarverð	2020
Skuldabréf með ríkisábyrgð	296.113	1.163.853	1.459.966
Skuldabréf sveitarfélaga	0	19.349	19.349
Skuldabréf lánastofnana	11.177	118.452	129.629
Skuldabréf fyrirtækja	0	431.337	431.337
Veðlán sjóðfélaga	0	58.393	58.393
	<u>307.290</u>	<u>1.791.383</u>	<u>2.098.674</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:

	Gangvirði	Kostnaðarverð	2019
Skuldabréf með ríkisábyrgð	420.995	952.911	1.373.906
Skuldabréf sveitarfélaga	0	17.263	17.263
Skuldabréf lánastofnana	26.974	115.313	142.287
Skuldabréf fyrirtækja	0	355.492	355.492
Veðlán sjóðfélaga	0	49.227	49.227
	<u>447.970</u>	<u>1.490.205</u>	<u>1.938.175</u>

Skýringar

7. Fjárfestingargjöld

Fjárfestingargjöld 2020	Áætluð og		Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
	Bein fjárf.gjöld	reiknuð fjárf.gjöld			
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	11.779	11.779	3.005.750	0,39%
Innlendir fagfjárfestingsjóðir	0	664	664	42.371	1,57%
Kaup- og sölubókn. v. verðbr.kaupa	1.019	0	1.019		
Vörslubóknun	5.032	0	5.032		
Umsýslubóknun	5.354	0	5.354		
	11.404	12.443	23.847	3.048.120	

Fjárfestingargjöld 2019	Áætluð og		Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
	Bein fjárf.gjöld	reiknuð fjárf.gjöld			
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	8.635	8.635	1.140.532	0,76%
Innlendir fagfjárfestingsjóðir	0	141	141	40.987	0,34%
Kaup- og sölubóknunir v. verðbr.kaupa ..	712	0	712		
Vörslubóknun	4.743	0	4.743		
Umsýslubóknun	4.877	0	4.877		
	10.332	8.776	19.108	1.181.519	

8. Rekstrargjöld

8.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2020	2019
Laun og launatengd gjöld.....	41.146	43.332
Endurskoðun	6.526	7.687
Innri endurskoðun.....	2.516	1.766
Tryggingafræðileg aðstoð.....	3.157	3.516
Önnur aðkeypt þjónusta.....	4.565	9.010
Annar kostnaður.....	30.283	29.190
	88.194	94.501

8.2 Laun og launatengd gjöld:

	2020	2019
Laun starfsfólks.....	30.079	30.681
Stjórnarlaun.....	3.690	4.309
Mótframlag í lífeyrissjóð.....	4.926	5.021
Önnur launatengd gjöld	2.450	3.321
	41.146	43.332
Stöðugildi að meðaltali.....	4	4

Skýringar

8. Rekstrargjöld (framhald)

8.3 Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar:

	2020	2019
Tryggvi Tryggvason, framkvæmdarstjóri.....	9.348	10.619
Ari Skúlason, stjórnarformaður.....	1.041	1.067
Ingólfur Guðmundsson, varaformaður.....	797	818
Sigurjón Gunnarsson.....	716	718
Ástríður Hjördísar Gísladóttir.....	530	0
Sunna Ósk Friðbertsdóttir.....	369	0
Helga Jónsdóttir.....	348	0
Þóra Valný Yngadóttir.....	318	569
Bryndís Sigurðardóttir.....	185	0
Margrét Lilja Hrafnkelsdóttir.....	69	718
Fulltrúar Seðlabanka Íslands.....	0	608
Árni Tómasson, formaður endurskoðunarnefndar.....	348	25
Guðlaugur Guðmundsson, fyrrv. formaður endurskoðunarnefndar.....	0	249
	14.070	15.392

Innifalið í launum stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar eru heildarlaun og þóknunir vegna starfa í þágu lífeyrissjóðsins. Þá eru meðtalin hlunnindi, aukið mótframlag í séreignarsjóð og þóknun vegna starfa sem viðkomandi gegnir í krafti eignaraðildar sjóðsins sem og setu í nefndum og stjórnnum sem hann er tilnefndur í af hálfu sjóðsins ef það á við.

8.4 Þóknunir til ytri endurskoðenda sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir endurskoðun.....	5.488	5.442
Önnur þjónusta.....	1.038	2.245
	6.526	7.687

8.5 Þóknunir til innri endurskoðenda sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	2.516	1.766
	2.516	1.766

8.6 Þóknunir til tryggingastærðfræðings sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	2.459	2.550
Önnur þjónusta.....	699	966
	3.157	3.516

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	31.12.2020	31.12.2019
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	458.967	253.968
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	5.024.037	1.216.241
	<u>5.483.004</u>	<u>1.470.209</u>

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Skráð félög:					
Síminn hf.....	0,26%	181.152	64.074	120.956	64.081
Sýn hf.....	0,04%	4.690	1.306	4.209	1.203
Marel hf.....	0,01%	31.126	27.215	0	0
Hagar hf.....	0,03%	22.838	20.229	0	0
Festi hf.....	0,05%	28.434	25.682	0	0
Arion banki hf.....	0,04%	69.350	59.280	0	0
		<u>337.591</u>	<u>197.787</u>	<u>125.166</u>	<u>65.284</u>
Óskráð félög:					
Edda slhf.....	2,00%	55.179	59.890	61.806	36.603
Horn II slhf.....	1,17%	7.794	41.108	8.115	41.108
Horn III slhf.....	0,89%	56.584	84.833	58.789	84.833
Önnur hlutabréf.....		1.818	786	92	92
		<u>121.376</u>	<u>186.617</u>	<u>128.802</u>	<u>162.636</u>
Hlutabréfaeign alls		<u>458.967</u>	<u>384.404</u>	<u>253.968</u>	<u>227.920</u>

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Innlendir sjóðir með skuldabréfum:					
Íslensk verðbréf - Veðskuldabréfasjóður..	3,73%	46.641	30.000	43.874	30.000
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður II.....	1,49%	15.285	15.597	0	0
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasj. alls		<u>61.926</u>	<u>45.597</u>	<u>43.874</u>	<u>30.000</u>
Innlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Landsbankinn - Úrvalsbréf.....	2,90%	299.531	151.558	203.487	101.558
Landsbankinn - Öndvegisbréf.....	7,50%	302.960	200.000	208.985	150.000
Júpiter - Innlend hlutabréf.....	2,97%	213.909	100.000	170.374	100.000
Stefnir - ÍS-15.....	0,80%	185.663	100.000	164.365	100.000
Landsbréf - Hvatning slhf.....	1,45%	103.302	122.979	122.979	122.979
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasj. alls		<u>1.105.366</u>	<u>674.537</u>	<u>870.189</u>	<u>574.537</u>
Önnur hlutdeildarskírteini:					
Landsbankinn - Veltubréf.....	12,27%	3.856.745	3.850.229	302.178	302.073
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....		<u>5.024.037</u>	<u>4.570.362</u>	<u>1.216.241</u>	<u>906.610</u>
Hlutdeildarskírteini alls		<u>5.024.037</u>	<u>4.570.362</u>	<u>1.216.241</u>	<u>906.610</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls		<u>5.483.004</u>	<u>4.954.766</u>	<u>1.470.209</u>	<u>1.134.529</u>

*Kostnaðarverð óskráðra félaga og sjóða tekur til upphaflegs kostnaðarverðs og er ekki tekið tillit til greiðslna sem borist hafa á líftíma viðkomandi eignar.

Skýringar

10. Skuldabréf

	31.12.2020		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	4.618.349	14.861.298	19.479.648
Húsbréf.....	0	33.150	33.150
Ríkisbréf.....	934.359	0	934.359
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	0	486.865	486.865
	5.552.709	15.381.313	20.934.022
Skuldabréf sveitarfélaga	0	579.495	579.495
Skuldabréf lánastofnana	172.520	1.417.407	1.589.926
Skuldabréf fyrirtækja	0	8.467.535	8.467.535
Veðlán sjóðfélaga.....	0	785.435	785.435
Niðurfærsla skuldabréfa.....	0	(18.058)	(18.058)
Skuldabréf alls	5.725.228	26.613.127	32.338.356

	31.12.2019		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	5.034.926	14.737.773	19.772.698
Húsbréf.....	0	47.154	47.154
Ríkisbréf.....	311.901	0	311.901
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	0	705.671	705.671
	5.346.826	15.490.598	20.837.424
Skuldabréf sveitarfélaga	0	283.173	283.173
Skuldabréf lánastofnana	171.142	873.138	1.044.280
Skuldabréf fyrirtækja	0	6.260.125	6.260.125
Veðlán sjóðfélaga.....	0	868.681	868.681
Niðurfærsla skuldabréfa.....	0	(17.944)	(17.944)
Skuldabréf alls	5.517.969	23.757.770	29.275.739

Meirihluti skuldabréfa Hlutfallsdeildar er metinn á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem tekin hefur verið ákvörðun um að halda bréfunum til gjalddaga. Væru þessi skuldabréf færð til eignar á markaðsverði væri bókfært verð þeirra 7.083,8 millj.kr. hærra og hrein eign til greiðslu lífeyris hærrí sem því nemur. Að sama skapi væri reiknuð raunávöxtun á árinu 2020 hærrí ef skuldabréf væru metin á markaðsverði, eða 5,9% í stað 3,6%. Í lok árs 2019 var markaðsverð 5.619,6 millj.kr. hærra en bókfært virði. Aðferð við bókhaldslegt mat á skuldabréfum hefur bó enqin áhrif á tryggingafræðilega stöðu deildarinnar.

11. Niðurfærslur skuldabréfa

	31.12.2020	31.12.2019
Niðurfærsla í ársbyrjun	17.944	14.715
Breyting niðurfærslu á árinu.....	114	3.229
	18.058	17.944

Skuldabréf eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Bókfærð niðurfærsla skiptist þannig að 7,9 millj.kr. eru vegna veðskuldabréfa og 10,2 millj.kr. vegna skuldabréfa lánastofnana.

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	5.483.004	0	5.483.004
Skuldabréf.....	32.335.290	3.066	32.338.356
Innlánasamningar.....	838.764	0	838.764
	38.657.057	3.066	38.660.124
Hlutfallsleg skipting	99,99%	0,01%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
Í EUR.....	0	3.066	100%

Skýringar

13. Gangvirðismat

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninganna. Fjárhæðir eru í þúsundum króna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgöfningu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: gangvirðismatið byggir á viðskiptum á markaði með sambærilegar eignir, beint eða óbeint. Nýjasta viðskiptaverð í tengingu við almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir er notað við að ákvarða gangvirði hlutbréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sambærilega tímalengd, sem eru virk í viðskiptum er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.

Stig 3: gangvirðismatið byggir að verulegu leyti á verðlíkönum. Fyrir óskráð hlutabréf þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er beitt ýmsum almennt viðurkenndum verðmatsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna. Meðal verðmatsaðferða eru reiknað innra virði, verðmat byggt á sjóðstreymi eða samanburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja og önnur virðislíkön. Framtakssjóðir eru metnir á innra virði í samræmi við árschlutauppgjör og endurskoðuð ársuppgjör sjóðanna.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
31.12.2020				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	5.196.400	0	286.604	5.483.004
Skuldabréf	5.725.228	0	0	5.725.228
Bundnar bankainnstæður	838.764	0	0	838.764
	<u>11.760.392</u>	<u>0</u>	<u>286.604</u>	<u>12.046.996</u>
31.12.2019				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.174.554	0	295.655	1.470.209
Skuldabréf	5.517.969	0	0	5.517.969
Bundnar bankainnstæður	7.670.346	0	0	7.670.346
	<u>14.362.868</u>	<u>0</u>	<u>295.655</u>	<u>14.658.524</u>

14. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

	Útlán	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Fjáreignir				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	5.483.004	0	5.483.004
Skuldabréf	777.581	5.725.228	25.835.546	32.338.356
Bundnar bankainnstæður	0	838.764	0	838.764
Handbært fé	0	660.492	0	660.492
Iðgjaldakröfur og aðrar kröfur	0	0	40.123	40.123
	<u>777.581</u>	<u>12.707.488</u>	<u>25.875.669</u>	<u>39.360.738</u>
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir	0	0	22.542	22.542
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>22.542</u>	<u>22.542</u>

15. Rekstrarfjármunir

	Innréttingar, áhöld og tæki
Kostnaðarverð:	
Staða í ársbyrjun.....	8.191
Eignfært á árinu.....	<u>148</u>
Staða í árslok.....	8.339
Afskriftir:	
Staða í ársbyrjun.....	(7.165)
Afskrifað á árinu	<u>(155)</u>
Staða í árslok.....	(7.321)
Bókfært verð í ársbyrjun.....	<u>1.025</u>
Bókfært verð í árslok.....	<u><u>1.018</u></u>
Afskriftarhlutföll	20%

Skýringar

16. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum Hlutfallsdeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu Hlutfallsdeildar í árslok 2020 miðað við 3,5% ársvexti vantar deildina 1.337,3 millj.kr. til að mæta áföllnum skuldbindingum eða -3,4% af skuldbindingum. Heildarskuldbindingar umfram eignir eru 1.941,0 millj.kr. eða -4,8% af skuldbindingum. Fjárhæðir í neðangreindri töflu eru í millj.kr.

Eignir	2020	2019
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok.....	38.730,9	38.931,0
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun.....	38.931,0	39.847,8
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	(200,1)	(916,8)
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	40.671,9	40.289,3
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	40.289,3	42.865,3
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	382,6	(2.576,0)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	(582,7)	1.659,2

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum Hlutfallsdeildar árið 2020

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	38.883	40.865
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	2.676	2.335
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	265	307
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(2.542)	(2.586)
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna.....	0	124
Lækkun vegna skerðingar.....	0	(2.369)
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	94	207
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	39.376	38.883

17. Aðrar skuldir

	31.12.2020	31.12.2019
Ógreitt iðgjald Starfsendurhæfingarsjóðs.....	262	433
Ógreidd fjárfestingagjöld.....	0	676
Ógreidd staðgreiðsla.....	18.971	42.172
	19.234	43.281

18. Ábyrgðir og skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið Hlutfallsdeild til að fjárfesta í sjóðnum Veðskuldabréfasjóður Landsbréfa II fyrir 100 millj.kr. Skuldbindingin er að fullu óinnkölluð og kemur til greiðslu á næstu 3-4 árum.

19. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

19.1 Markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeirri áhættu sem fylgja starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Áhættu sjóðsins er skipt í fjárhagslega áhættu (þ.m.t. gjaldmiðlaáhætta, vaxta- og endurfjárfestingaráhætta og önnur verðbreytingaráhætta), mótaðilaáhættu, rekstraráhættu, lausafjárahættu og lífeyrstryggingaráhættu. Nánar er fjallað um áhættuþætti í rekstri lífeyrissjóðsins og framkvæmd áhættustýringar í áhættustefnu sem aðgengileg er á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is.

19.2 Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta)

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lítur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal breytinga á vöxtum (sjá skýringu 19.4), gengi gjaldmiðla (sjá skýringu 19.3) eða virði hlutabréfa. Með fjárhagslegri áhættu er sér í lagi átt við áhættu þeirra eignaflokka sem verðbreytingunum sjóðsins er samsettur úr. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagslegri áhættu sjóðsins er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Skýringar

19. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

19.3 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerna mælt í íslenskum krónum sveiflist vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Lífeyrissjóðurinn átti verðbréf sem gerð eru upp í erlendum myntum og við það myndast áhætta tengd gengissveiflum. Gengisáhættu eru stjórnað með stýringu á hlutfalli erlendra eigna í eignasafni sjóðsins innan ramma samþykkrar fjárfestingarstefnu.

Bókfært verð fjáreigna sjóðsins sem gerðar eru upp í erlendri mynt í lok reikningskilatímabilsins er eftirfarandi.

	Eignir	
	31.12.2020	31.12.2019
Gjaldmiðill EUR.....	3.066	2.838

19.3.1 Næmnigreining gjaldmiðla

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif 10% breyting á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefur á sjóðinn. 10% er hlutfallið sem notað er við skýrslugerð um gjaldmiðlaáhættu innan sjóðsins og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu á gengi erlendra gjaldmiðla. Næmnigreiningin tekur eingöngu til útistandandi viðskipta sem gerð eru upp í erlendum gjaldmiðlum og var niðurstaðan í lok tímabils reiknuð miðað við 10% gengisbreytingu. Jákvæð tala hér að neðan bendir til aukningar á hreinni eign til greiðslu lífeyris þar sem að íslenska krónan veikist um 10% gagnvart hinum erlenda gjaldmiðli. Ef íslenska krónan styrkist um 10% kæmu fram sambærileg áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris nema hvað hún væri neikvæð.

	Áhrif af gjaldmiðli EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	(i) 307	284

(i) Þetta tengist aðallega áhættu af erlendri verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins.

19.4 Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerna sveiflist vegna breytinga á vöxtum og lögum vaxtaferils. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga (endurfjárfestingaráhætta).

Áhættunni er stjórnað með hlutfalli fastra vaxta og breytilegra, uppgreiðanlegra skuldabréfa og óuppgreiðanlegra, líftíma skuldabréfa og hlutfalli skuldabréfa í safni sjóðsins.

Vaxtakjör á fjármálagerningum sjóðsins koma fram í lausafjórðinguhluta þessarar skýringar (sjá 19.8)

19.4.1 Næmnigreining vaxta

Næmnigreiningin að neðan byggir á vaxtakjörum í lok árs á verðbréfum. Greining vegna breytilegra vaxta gerir ráð fyrir því að verðbréf í lok árs hafi verið útistandandi allt árið. 100 punkta breyting er notuð þegar greiningar eru gerðar innanhúss og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu breytilegra vaxta.

Ef vextir myndu hækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris lækka um 2.789 milljónir miðað við uppgjör á markaðskröfu. Ef vextir myndu lækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris hækka um 3.112 milljónir miðað við uppgjör á markaðskröfu.

19.5 Önnur verðbreytingaráhætta

Af fjárfestingu markaðsverðbréfa leiðir hætta á lækku markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Fjárfesting í markaðsverðbréfum er bæði með langtímamarkmið í huga og skammtímamarkmið.

19.5.1 Næmnigreining verðáhættu markaðsverðbréfa

Greiningin að neðan er byggð á verðáhættu markaðsverðbréfa í lok reikningskilatímabilsins.

Ef verð hefði verið 5% hærra/lægra og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar væri hrein eign til greiðslu lífeyris hærri/lægri um 274 milljónir.

Skýringar

19. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

19.6 Mótaðilaáhætta

Í mótaðilaáhættu felst hættan á því að mótaðilar sjóðsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að sjóðurinn tapi á fjármálagerningum sínum. Sjóðurinn fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast mótaðilaáhættu.

Helstu eignir lífeyrissjóðsins eru verðbréf. Það er stefna sjóðsins að kaupa ekki aðeins verðbréf sem fylgir lítil áhætta, heldur er mikilvægt að vænt ávöxtun keyptra verðbréfa endurspegli bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknað mat á einstökum útgefendum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum er forsenda fyrir kaupum á verðbréfum. Þá kann verðlækkun fasteigna að leiða til aukinnar skuldaraáhættu tengdri sjóðfélagalánum.

Útlánaáhætta vegna lausafjár er takmörkuð þar sem að mótaðilar eru bankar með gott lánshæfismat frá alþjóðlegum matsfyrirtækjum.

19.7 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta lýtur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins og felur m.a. í sér hættu á tapi sem orsakast getur af ófullnægjandi innri reglum, verkferlum, kerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóðsins sem og starfsmannaáhætta. Skilvirkar leiðir til að takmarka rekstraráhættu eru skýrar innri reglur, starfslýsingar, verkferlar sem skilgreina verklag við helstu verkþætti og skýrt skipurit.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfseminna eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjorsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum og heimildum til fjárfestingar.

19.8 Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á því að sjóðurinn lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náinni framtíð.

Stjórn sjóðsins ber endanlega ábyrgð á stýringu lausafjáraáhættu og hefur hún innleitt stefnu til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum. Sjóðurinn stýrir lausafjáraáhættu með því að tryggja að hann eigi nægjanlegt laust fé til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum með því að greina og samræma tímasetningar greiðsluflæðis fjáreigna og skuldbindinga sjóðsins.

Eftirfarandi tafla sýnir útstandandi fjáreignir sjóðsins. Taflan er unnin út frá ónúvirtum samningsbundnum líftíma fjáreignanna ásamt vöxtum sem innheimtast af þeim.

	Vegið meðaltal virkra vaxta	1 - 5 ár	5+ ár	Samtals	Bókfært verð
Fjármálagerningar	%				
31. desember 2020					
Óvaxtaberandi		5.494.253	0	5.494.253	5.494.253
Með breytilega vexti	1,98	687.020	758.176	1.445.196	1.464.167
Með fasta vexti	3,69	5.011.213	33.523.324	38.534.536	32.402.318
		11.192.486	34.281.499	45.473.985	39.360.739
Fjármálagerningar					
31. desember 2019					
Óvaxtaberandi		1.489.685	0	1.489.685	1.489.685
Með breytilega vexti	2,58	629.683	833.628	1.463.310	1.463.310
Með fasta vexti	3,72	9.659.653	32.045.996	41.705.650	36.086.011
		11.779.021	32.879.624	44.658.645	39.039.006

Fyrirvari er um breytingar á ofangreindum óvaxtaberandi eignum ef breytingar á vaxtastigi eru frábrugðnar áætlunum sem gerðar eru miðað við lok reikningskilatímabilsins.

19.9 Lífeyristryggingaáhætta

Lífeyristryggingaáhætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar. Með því að framkvæma svokallaða tölfraeðilega hermun (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins miðað við mismunandi forsendur er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum, sbr. nánari ákvæði laga og samþykka sjóðsins.

Skýringar

20. Önnur mál

Í september 2018 birti Lífeyrissjóður bankamanna aðildarfélagum Hlutfallsdeildar og Íslenska ríkinu stefnu þar sem sjóðurinn taldi að samkomulag í tengslum við uppgjör ábyrgðar á skuldbindingum árið 1997 hafi verið ósanngjarn, forsendur þess hafi brostið og stefndu augðast með óréttmætum hætti á kostnað sjóðsins og sjóðfélaga. Var stefnan þingfest í Héraðsdómi Reykjavíkur í október 2018.

Eins og kunnugt er hefur byggir málflutningur sjóðsins á því að veruleg frávik hafi orðið frá forsendum samkomulagsins og fjárhagsleg áhrif þess verulega óhagstæð fyrir sjóðinn. Þessi forsendubrestur var staðfestur með matsgerð dómskvadds matsmanns í október 2017 sem mat umfang hans á um 5,4 milljarða króna í lok árs 2015 m.v. þróun verðlags. Dómkröfur nú byggja að verulegu leyti á þessari matsgerð og er gerð krafa um að samkomulaginu frá 1997 sé breytt og viðbótargreiðsla að fjárhæð 5,4 milljarðar króna verði innt af hendi. Auk þess er gerð krafa um að ábyrgð aðila á skuldbindingum deildarinnar verði endurvakin.

Eftir að Landsréttur snéri við úrskurði Héraðsdóms í júní 2019 og hafnaði frávísunakröfum gagnaðila var ljóst að málið færi til efnismeðferðar. Rekstur dómsmálsins hefur haldið áfram fyrir Héraðsdómi og hefur gagnaöflun aðila tekið mun lengri tíma en ráð var fyrir gert. Má gera ráð fyrir að málflutningur fari fram á síðari hluta árs 2021 og niðurstaða fáiast fyrir Héraðsdómi fyrir árslok.

Niðurstaða í málinu sjóðnum í hag myndi hafa veruleg jákvæð áhrif á fjárhag Hlutfallsdeildar.

Í desember 2006 var gengið frá samkomulagi við aðildarfyrtæki sjóðsins um þátttöku í rekstrarkostnaði Hlutfallsdeildar. Skv. samkomulaginu taka aðildarfyrtækin þátt í rekstrarkostnaði Hlutfallsdeildar á hverju ári sem er umfram 10 millj.kr. en þó að hámarki 25 millj.kr. verðtryggt frá janúar 2006. Aðildarfyrtækin munu greiða þessa fjárhæð í beinu hlutfalli við heildarskuldbindingar sjóðsfélaga þess í Hlutfallsdeild og voru greiddar 46.207 þús. kr. árinu 2020. (2019: 46.254 þús. kr.)

21. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir þeir atburðir sem hafa verulega þýðingu varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins.

Skýringar

22. Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hlutfallsdeild:					
Hrein eign umfram					
heildarskuldbindingar	-4,77%	-3,37%	-7,04%	-6,24%	-4,50%
Hrein eign umfram					
áfallnar skuldbindingar	-3,40%	-1,86%	-4,86%	-4,18%	-2,63%
Hrein raunávöxtun.....	3,54%	3,85%	3,46%	4,58%	3,32%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar s.l. 5 ár	3,75%	3,95%	4,06%	4,26%	4,36%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar s.l. 10 ár	4,21%	4,31%	4,24%	3,72%	3,43%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar frá upptöku deildaskiptingar 1998.....	3,80%	3,81%	3,81%	3,82%	3,78%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar:					
Skráðir eignarhl. í félögum og sjóðum.....	13,71%	3,38%	3,44%	3,56%	3,71%
Skráð skuldabréf.....	79,44%	71,82%	70,94%	70,60%	69,45%
Óskráðir eignarhl. í félögum og sjóðum...	0,47%	0,45%	0,74%	0,75%	0,65%
Óskráð skuldabréf.....	4,21%	4,38%	4,88%	5,61%	6,62%
Bundnar bankainnistæður.....	2,17%	19,97%	20,00%	19,49%	19,56%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	99,99%	99,99%	99,99%	100,00%	99,97%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,03%
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	110	136	150	161	182
Sjóðfélagar í árslok.....	2.222	2.243	2.268	2.292	2.317
Fjöldi lífeyrisþega.....	1131	1127	1043	1018	975
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	86,4%	84,9%	84,8%	83,5%	83,9%
Örorkulífeyrir	4,3%	5,4%	5,1%	6,2%	6,0%
Makalífeyrir	9,2%	9,7%	10,1%	10,3%	10,1%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Stöðugildi:	4	4	4	4	4

Skýringar

22. Kennitölur (framhald)

	2020	2019	2018	2017	2016
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	151.854	178.565	194.577	206.596	216.648
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	2.544.135	2.588.317	2.541.427	2.517.007	2.462.595
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi)	2.779.979	2.544.480	2.668.950	2.574.120	2.250.684
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi):	41.987	48.247	43.773	43.243	38.099
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi):	345.710	86.480	281.407	220.467	(33.362)
Lífeyrisbyrði	1675,4%	1449,5%	1306,1%	1218,3%	1136,7%
Skrifstofu- og stjórnunar-kostnaður (alls) í % af iðgjöldum	27,6%	27,0%	22,5%	20,9%	17,6%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	7,1%	6,5%	6,7%	6,3%	5,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

Aldursdeild
Ársreikningur
2020

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

	Skýr.	2020	2019
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		771.221	772.327
Iðgjöld launagreiðenda		1.218.453	1.217.733
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		230	212
		<u>1.989.904</u>	<u>1.990.272</u>
Sérstök aukaframlög	3	21.732	19.049
		<u>2.011.635</u>	<u>2.009.322</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	652.427	550.370
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		18.208	19.410
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		1.303	1.084
		<u>671.938</u>	<u>570.863</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	3.548.099	2.846.170
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	1.665.712	1.514.889
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		139.206	139.932
Vaxtatekjur af handbæru fé		58.890	84.606
Fjárfestingargjöld	7	(15.341)	(9.600)
		<u>5.396.567</u>	<u>4.575.998</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	95.386	88.355
Önnur gjöld	9	6.963	5.236
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		6.633.915	5.920.864
Hrein eign frá fyrra ári		<u>45.116.718</u>	<u>39.195.854</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>51.750.633</u>	<u>45.116.718</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Eignir	Skýr.	31.12.2020	31.12.2019
Fjárfesting			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	22.057.870	15.744.828
Skuldabréf	11	26.662.376	26.270.908
Bundnar bankainnstæður		948.492	2.015.517
		<u>49.668.738</u>	<u>44.031.253</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		137.750	60.571
Aðrar kröfur		31.320	11.999
		<u>169.070</u>	<u>72.570</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	16	1.011	1.018
Handbært fé		<u>2.156.414</u>	<u>1.256.941</u>
Eignir samtals		<u><u>51.995.232</u></u>	<u><u>45.361.781</u></u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		1.357	3.198
Aðrar skuldir	18	243.242	241.865
Skuldir samtals		<u>244.599</u>	<u>245.063</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u><u>51.750.633</u></u>	<u><u>45.116.718</u></u>
Skuldbindingar utan efnahags	19		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

	2020	2019
Inngreiðslur		
Iðgjöld	1.934.456	2.077.524
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	58.890	84.606
	<u>1.993.346</u>	<u>2.162.130</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	685.551	567.500
Rekstrarkostnaður	87.275	89.514
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	147	249
Aðrar útgreiðslur	2.341	2.852
	<u>775.313</u>	<u>660.116</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>1.218.033</u>	<u>1.502.015</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	76.893	394.070
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(4.791.700)	(3.869.517)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.069.188	1.962.141
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	3.271.100	3.364.441
Keypt skuldabréf	(2.150.325)	(4.315.864)
Seld skuldabréf	0	373.589
Endurgreidd bundin innlán	1.206.285	713.210
	<u>(318.559)</u>	<u>(1.377.931)</u>
Hækkun á handbæru fé	899.474	124.084
Handbært fé í ársbyrjun	<u>1.256.941</u>	<u>1.132.857</u>
Handbært fé í árslok	<u>2.156.414</u>	<u>1.256.941</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2020

Fjárhæðir í milljónum króna

Tryggingafræðileg staða 2020

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	51.750,6		51.750,6
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(391,2)		(391,2)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa..	(1.014,2)		(1.014,2)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar.....	0,0		0,0
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar.....	(935,9)	(1.006,9)	(1.942,8)
Núvirði framtíðariðgjalda.....		27.138,2	27.138,2
Eignir samtals.....	<u>49.409,3</u>	<u>26.131,3</u>	<u>75.540,6</u>
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir.....	45.858,8	24.547,8	70.406,6
Örorkulífeyrir.....	3.958,6	2.422,7	6.381,3
Makalífeyrir.....	1.202,8	695,6	1.898,4
Barnalífeyrir.....	24,3	110,4	134,7
Skuldbindingar samtals.....	<u>51.044,5</u>	<u>27.776,5</u>	<u>78.821,0</u>
Eignir umfram skuldbindingar	(1.635,2)	(1.645,2)	(3.280,4)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-3,2%	-5,9%	-4,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-5,6%	-5,8%	-5,7%

Tryggingafræðileg staða 2019

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	45.116,7		45.116,7
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(37,6)		(37,6)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa..	(448,0)		(448,0)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar.....	0,0		0,0
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar.....	(827,6)	(980,0)	(1.807,6)
Núvirði framtíðariðgjalda.....		27.169,8	27.169,8
Eignir samtals.....	<u>43.803,5</u>	<u>26.189,8</u>	<u>69.993,3</u>
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir.....	41.532,3	24.503,2	66.035,5
Örorkulífeyrir.....	3.733,7	2.467,5	6.201,2
Makalífeyrir.....	1.119,3	704,4	1.823,7
Barnalífeyrir.....	26,9	113,0	139,9
Skuldbindingar samtals.....	<u>46.412,3</u>	<u>27.788,1</u>	<u>74.200,4</u>
Eignir umfram skuldbindingar	(2.608,8)	(1.598,3)	(4.207,1)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-5,6%	-5,8%	-5,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-9,0%	-4,3%	-7,1%

Skýringar

1. Starfsemi

Lífeyrissjóður bankamanna starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Sjóðurinn starfar í tveimur deildum, Hlutfallsdeild og Aldursdeild og skulu allir starfsmenn aðildarfyrirtækja sjóðsins, sem náð hafa 16 ára aldri, vera sjóðfélagar meðan þeir starfa hjá viðkomandi aðildarfyrirtæki. Greiddur er ellilífeyrir, örorkulífeyrir, makalífeyrir og barnalífeyrir.

Lífeyrisréttindi

Nýir starfsmenn aðildarfyrirtækja greiða iðgjöld til Aldursdeilda. Aldursdeildin var stofnuð 1. janúar 1998 og er hún fjárhagslega aðskilin frá Hlutfallsdeild. Réttindi til lífeyris ráðast af innkomnum iðgjöldum og eru háð aldri sjóðfélaga eftir breytingu í aldursháð kerfi á árinu 2008. Lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar og fylgja vísitölu neysluverðs. Taka eftirlauna getur hafist við 67 ára aldur. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 40% eða meira. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda.

Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrissréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Skylduáðild er að lífeyrissjóðnum og er kveðið á um iðgjald til sjóðsins í kjarasamningum SSF og viðsemjanda þess. Launamönnum SSF sem greiða til þessarar deilda sjóðsins ber að greiða 4% af heildarlaunum sínum á móti 6% framlagi atvinnurekenda eða samtals 10% sem kallast lágmarksiðgjald.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitins (FME) nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum og eru fjárhæðir birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2020	2019	31.12.2020	31.12.2019
Evra (EUR).....	154,52	137,30	156,1	135,45
Bandaríkjadalur (USD).....	135,27	122,65	127,21	120,81
Norsk króna (NOK).....	14,42	13,94	14,93	13,73

Áhættustjórnun

Stjórn félagsins hefur sett stefnu um áhættustýringu en engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru til staðar hjá sjóðnum.

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar þau leiða til ávinnslu réttinda sjóðfélaga hjá sjóðnum. Óinnheimt iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Aðrar greiðslur sem falla undir lífeyri eru framlag til starfsendurhæfingarsjóðs og beinn kostnaður vegna örorkulífeyris, eða kostnaður við örorkumat.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Hreinar fjárfestingartekjur

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

Undir hreinar tekjur af skuldabréfum falla vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknunir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna taphættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

Undir fjárfestingargjöld falla öll fjárfestingargjöld og allar þóknunir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðs. Undir þennan lið falla einnig þau fjárfestingargjöld sem ekki falla undir liði 3.1 -3.5 í reglum um ársreikninga lífeyrissjóða 335/2015.

Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfesting

Fjárfesting sjóðsins skiptist í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestingar eru eftirfarandi:

Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf. Eignarhlutar í félögum og sjóðum eru eignfærð á gangvirði.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem fyrirhugað er að halda til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparissjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávóxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok tímabils, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 14. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar taphættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarniðurfærslan nemur um 0,3% af eignasafninu. Nánari sundurlíðun á niðurfærslu er að finna í skýringu 12.

Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af taphættu og færðar í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreiknings á gangvirði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Skýringar

3. Sérstök aukaframlög

	2020	2019
Árlegt framlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.....	21.732	19.049
	<u>21.732</u>	<u>19.049</u>

4. Lífeyrir

	2020	2019
Ellilífeyrir	432.541	354.829
Örorkulífeyrir	196.311	171.811
Makalífeyrir	19.090	17.492
Barnalífeyrir	4.485	3.977
Dánarbætur.....	0	2.261
	<u>652.427</u>	<u>550.370</u>

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	2020	2019
Arðgreiðslur	76.893	170.709
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	941.475	801.113
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	2.513.450	1.680.291
Gjaldmiðlabreyting	16.281	194.057
	<u>3.548.099</u>	<u>2.846.170</u>

Breytingar á gangvirði greinast þannig niður á fjárfestingu:

	2020	2019
BlackRock World Index (USD)	518.867	449.709
T. Rowe Price Funds (USD)	1.025.876	375.491
Landsbankinn - Úrvalsbréf	258.952	181.656
Jupiter Global Fund Global Equity (EUR)	324.368	252.724
UBS Lux Equity SICAV (USD)	26.548	198.635
Marel hf.	272.646	337.432
Kaupping IS-15	86.600	108.158
Pareto Global (NOK)	124.122	92.773
Landsbanki Private Equity II (EUR)	33.695	46.848
Landsbankinn - Veltubríf	13.063	17.349
Landsbréf LEQ	102.774	89.013
US Vanguard Global stock (USD)	96.792	97.653
UBS Lux (USD)	30.317	28.686
Pareto Nordic Corporate (USD)	26.241	2.919
KF Global Value	56.348	70.798
NB Crossroads Fund (EUR)	37.841	0
Ardevora UK Income Fund (USD)	94.476	0
Júpiter - Innlend hlutabréf	79.008	25.487
Horn III slhf.	(10.037)	(35.471)
UBS CH Equity Fund (USD)	65.221	52.328
Landsbréf - Hvatning slhf.	(41.938)	0
105 Miðborg slhf.	0	27.750
Önnur innlend félög og sjóðir	180.407	61.684
Önnur erlend félög og sjóðir	52.736	(216)
	<u>3.454.925</u>	<u>2.481.404</u>

Skýringar

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

	2020	2019
Vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknanir	1.665.712	1.514.889
	<u>1.665.712</u>	<u>1.514.889</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirði	Kostnaðarverð	2020
Skuldabréf með ríkisábyrgð	64.472	627.873	692.345
Skuldabréf sveitarfélaga	0	15.246	15.246
Skuldabréf lánastofnana	60.925	175.283	236.209
Skuldabréf fyrirtækja	0	537.061	537.061
Veðlán sjóðfélaga	0	184.853	184.853
	<u>125.397</u>	<u>1.540.315</u>	<u>1.665.712</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirði	Kostnaðarverð	2019
Skuldabréf með ríkisábyrgð	168.218	491.941	660.159
Skuldabréf sveitarfélaga	0	11.531	11.531
Skuldabréf lánastofnana	105.467	136.118	241.584
Skuldabréf fyrirtækja	0	423.478	423.478
Veðlán sjóðfélaga	0	178.136	178.136
	<u>273.685</u>	<u>1.241.203</u>	<u>1.514.889</u>

7. Fjárfestingargjöld

Fjárfestingargjöld 2020	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Innlendir verðbréfasjóðir	0	904	904	135.544	0,67%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	30.639	30.639	3.692.097	0,83%
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	0	81.749	81.749	325.556	25,11%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	49.083	49.083	10.303.624	0,48%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	27.371	27.371	1.677.337	1,63%
Kaup- og sölubók. v. verðbr.kaupa	2.029	0	0		
Vörslubókun	8.494	0	849		
Umsýslubókun	4.817	0	4.478		
	<u>15.341</u>	<u>189.746</u>	<u>195.074</u>	<u>16.134.157</u>	

Fjárfestingargjöld 2019	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Innlendir verðbréfasjóðir	0	656	656	102.946	0,64%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0	27.502	27.502	3.003.383	0,92%
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	0	1.194	1.194	38.100	3,13%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	27.758	27.758	2.441.456	1,14%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	16.580	16.580	220.742	7,51%
Kaup- og sölubóknanir v. verðbr.kaupa	793	0	793		
Vörslubókun	4.651	0	4.651		
Umsýslubókun	4.156	0	4.156		
	<u>9.600</u>	<u>73.689</u>	<u>83.288</u>	<u>5.806.626</u>	

Skýringar

8. Rekstrargjöld

8.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2020	2019
Laun og launatengd gjöld.....	47.607	43.654
Endurskoðun	7.551	7.744
Innri endurskoðun.....	2.912	1.779
Tryggingafræðileg aðstoð.....	2.195	3.113
Önnur aðkeypt þjónusta.....	599	2.567
Annar kostnaður.....	34.523	29.499
	<u>95.386</u>	<u>88.355</u>

8.2 Laun og launatengd gjöld:

	2020	2019
Laun starfsfólks.....	34.803	30.908
Stjórnarlausn.....	4.270	4.341
Mótframlag í lífeyrissjóð.....	5.700	5.059
Önnur launatengd gjöld	2.835	3.345
	<u>47.607</u>	<u>43.654</u>

Stöðugildi að meðaltali.....	4	4
------------------------------	---	---

8.3 Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar:

	2020	2019
Tryggvi Tryggvason, framkvæmdarstjóri.....	10.816	10.698
Ari Skúlason, stjórnarformaður.....	1.204	1.075
Ingólfur Guðmundsson, varaformaður.....	923	824
Sigurjón Gunnarsson.....	829	724
Ástríður Hjördísar Gísladóttir.....	614	0
Sunna Ósk Friðbertsdóttir.....	428	0
Helga Jónsdóttir.....	402	0
Þóra Valný Yngadóttir.....	368	573
Bryndís Sigurðardóttir.....	214	0
Margrét Lilja Hrafnkelsdóttir.....	80	724
Fulltrúar Seðlabanka Íslands.....	0	612
Árni Tómasson, formaður endurskoðunarnefndar.....	402	25
Guðlaugur Guðmundsson, fyrrv. formaður endurskoðunarnefndar.....	0	251
	<u>16.279</u>	<u>15.506</u>

Innifalið í launum stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar eru heildarlaun og þóknunir vegna starfa í þágu lífeyrissjóðsins. Þá eru meðtalin hlunnindi, aukið mótframlag í séreignarsjóð og þóknun vegna starfa sem viðkomandi gegnir í krafti eignaraðildar sjóðsins sem og setu í nefndum og stjórnunum sem hann er tilnefndur í af hálfu sjóðsins ef það á við.

8.4 Þóknunir til ytri endurskoðenda sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir endurskoðun.....	6.350	5.482
Önnur þjónusta.....	1.201	2.262
	<u>7.551</u>	<u>7.744</u>

8.5 Þóknunir til innri endurskoðenda sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	2.912	1.779
	<u>2.912</u>	<u>1.779</u>

8.6 Þóknunir til tryggingastærðfræðings sjóðsins:

	2020	2019
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	1.386	2.179
Önnur þjónusta.....	808	935
	<u>2.195</u>	<u>3.113</u>

9. Önnur gjöld

	2020	2019
Verðbætur vegna skuldar.....	6.963	5.236

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	31.12.2020	31.12.2019
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	3.184.451	2.088.673
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	6.051.238	4.832.033
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	<u>12.822.182</u>	<u>8.824.122</u>
	<u>22.057.870</u>	<u>15.744.828</u>

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019	
		Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*
Brim hf.....	0,14%	141.856	100.329	92.745	82.680
Icelandair Group hf.....	0,01%	2.398	4.414	18.716	32.474
Marel hf.	0,21%	1.273.252	587.868	849.113	432.389
Marel hf. (EUR).....	0,01%	78.362	51.091	61.630	51.992
Síminn hf.....	0,18%	125.410	60.914	77.359	53.927
Arion banki hf.....	0,19%	308.137	259.576	93.208	91.542
Eik fasteignafélag hf.....	0,09%	29.082	27.499	22.221	24.435
Hagar hf.....	0,11%	79.359	66.435	10.950	11.263
Festi hf.....	0,19%	106.331	97.393	20.720	17.840
Reginn hf.....	0,26%	108.509	85.865	46.515	44.205
Reitir fasteignafélag hf.....	0,17%	94.101	73.843	28.067	31.147
Tryggingamiðstöðin hf.	0,03%	12.239	6.400	0	
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	0,01%	4.501	3.155	0	
		<u>2.363.537</u>	<u>1.424.782</u>	<u>1.321.244</u>	<u>873.894</u>
Óskráð félög:					
Edda slhf.....	4,00%	110.359	121.893	123.611	95.231
Horn II slhf.....	2,49%	16.612	94.188	17.295	94.188
Horn III slhf.....	3,79%	257.492	376.517	267.529	376.517
105 Miðborg slhf.....	5,00%	212.750	185.000	212.750	185.000
Framtakssjóður Íslands slhf.....	1,95%	0	335.117	54.050	335.117
Freyja Framtakssjóður slhf.....	1,25%	26.590	35.069	0	0
Ólgerð.....	0,27%	25.527	25.534	0	0
Bakkastakkur slhf.....	3,67%	165.567	271.262	0	0
Önnur hlutabréf.....		6.017	7.193	92.194	144.594
		<u>820.914</u>	<u>1.451.772</u>	<u>767.430</u>	<u>1.230.647</u>
Eignarhlutar í innlendum félögum alls.....		<u>3.184.451</u>	<u>2.876.554</u>	<u>2.088.673</u>	<u>2.104.540</u>
Hlutabréfaeign alls		<u>3.184.451</u>	<u>2.876.554</u>	<u>2.088.673</u>	<u>2.104.540</u>

Skýringar

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Hlutdeild	31.12.2020		31.12.2019		
	Gangvirði	Kostnaðarverð*	Gangvirði	Kostnaðarverð*	
Innlendir sjóðir með skuldabréfum:					
Landsbréf Veðskuldabréfasjóður slhf.....	5,72%	37.660	23.185	34.951	394.378
Landsbréf Veðskuldabréfasjóður II.....	5,97%	61.140	62.388	0	0
ÍV - Veðskuldabréfassjóður I.....	3,73%	46.641	30.000	43.874	30.000
ÍV - Veðskuldabréfasjóður II.....	2,00%	128.224	122.870	83.014	81.914
		<u>273.665</u>	<u>238.444</u>	<u>161.840</u>	<u>506.292</u>
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasj. alls.....		<u>273.665</u>	<u>238.444</u>	<u>161.840</u>	<u>506.292</u>
Innlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Landsbankinn - Úrvalsbréf.....	16,10%	1.679.882	1.351.067	1.520.931	1.579.944
Landsbankinn - Global Equity Fund.....	5,11%	153.116	63.251	117.973	35.830
Landsbankinn - Öndvegisbréf.....	5,90%	236.197	180.711	175.429	212.697
Júpiter - Innlend hlutabréf.....	5,39%	388.207	298.913	309.198	298.913
Framtakssjóður Íslands.....	1,95%	4.399	130.950	0	0
Stefnir - IS 15	3,24%	754.904	400.000	668.304	499.998
Hekla fagfjárfestastjóður	1,20%	39.654	39.390	39.654	39.390
Landsbréf LEQ Ucits	23,79%	597.700	433.520	508.788	448.270
Landsbréf Hvatning slhf	3,10%	220.174	262.112	262.112	262.112
		<u>4.074.233</u>	<u>3.159.915</u>	<u>3.602.388</u>	<u>3.377.155</u>
Aðrir innlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Landsbankinn - Private Equity II (EUR)...	3,50%	645.456	241.168	553.855	210.574
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasj. alls.....		<u>4.719.689</u>	<u>3.401.083</u>	<u>4.156.243</u>	<u>3.587.729</u>
Önnur innlend hlutdeildaskírteini:					
Landsbankinn - Veltubréf.....	3,36%	1.057.883	1.056.676	513.950	1.310.927
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....		<u>6.051.238</u>	<u>4.696.203</u>	<u>4.832.033</u>	<u>5.404.948</u>
Erlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Jupiter Global Fund Global Equity (EUR)..	óverul.	2.044.428	1.678.623	1.351.610	956.955
T. Rowe Price Funds (USD).....	óverul.	2.866.963	1.734.139	1.583.117	914.291
BlackRock World Index (USD).....	óverul.	2.870.793	2.107.037	2.224.266	1.571.710
Pareto Global (NOK).....	óverul.	898.320	744.661	641.880	541.343
Pareto Nordic Corporate (USD).....	óverul.	391.525	370.800	365.283	370.800
UBS CH Equity Fund (USD).....	óverul.	330.218	161.573	264.997	162.023
UBS Lux Equity SICAV (USD).....	óverul.	1.202.216	1.148.266	1.175.668	861.254
UBS Lux (USD).....	óverul.	458.947	369.870	428.629	315.450
US Vanguard Global stock (EUR).....	óverul.	527.879	406.630	431.087	277.928
KF Global Value (EUR).....	óverul.	374.490	306.055	318.142	244.480
NB Crossroads Fund (EUR)	óverul.	344.504	306.663	0	0
Ardevora UK Income Fund (USD)	óverul.	466.416	371.940	0	0
		<u>12.776.699</u>	<u>9.706.257</u>	<u>8.784.680</u>	<u>6.216.235</u>
Aðrir erlendir sjóðir með hlutabréfum:					
Alþjóða Framtakssj. Fund II, L.P. (EUR) .	7,97%	45.483	28.638	39.442	28.638
Hlutdeildarskírteini í erlendum hlutabréfasj. alls		<u>12.822.182</u>	<u>9.734.895</u>	<u>8.824.122</u>	<u>6.244.873</u>
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls		<u>12.822.182</u>	<u>9.734.895</u>	<u>8.824.122</u>	<u>6.244.873</u>
Hlutdeildarskírteini alls		<u>18.873.419</u>	<u>14.431.098</u>	<u>13.656.155</u>	<u>11.649.821</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls		<u>22.057.870</u>	<u>17.307.653</u>	<u>15.744.828</u>	<u>13.754.361</u>

*Kostnaðarverð óskráðra félaga og sjóða tekur til upphaflegs kostnaðarverðs og er ekki tekið tillit til greiðslna sem borist hafa á líftíma viðkomandi eignar.

Skýringar

11. Skuldabréf

	31.12.2020		
	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	1.855.676	7.742.821	9.598.497
Húsbréf.....	0	11.387	11.387
Ríkisbréf.....	292.973	0	292.973
	<u>2.148.649</u>	<u>7.754.208</u>	<u>9.902.857</u>
Skuldabréf sveitarfélaga	0	407.766	407.766
Skuldabréf lánastofnana	913.282	2.751.591	3.664.873
Skuldabréf fyrirtækja	0	10.632.880	10.632.880
Veðlán sjóðfélaga.....	0	2.084.289	2.084.289
Niðurfærslur skuldabréfa.....	0	(30.290)	(30.290)
Skuldabréf alls	<u>3.061.931</u>	<u>23.600.445</u>	<u>26.662.376</u>
Skuldabréf með ríkisábyrgð			
Íbúðabréf.....	1.896.119	7.678.732	9.574.851
Húsbréf.....	0	16.128	16.128
Ríkisbréf.....	196.388	0	196.388
	<u>2.092.507</u>	<u>7.694.860</u>	<u>9.787.367</u>
Skuldabréf sveitarfélaga	0	219.590	219.590
Skuldabréf lánastofnana	905.157	2.683.187	3.588.344
Skuldabréf fyrirtækja	0	9.839.612	9.839.612
Veðlán sjóðfélaga.....	0	2.986.530	2.986.530
Niðurfærslur skuldabréfa.....	0	(150.535)	(150.535)
Skuldabréf alls	<u>2.997.664</u>	<u>23.273.244</u>	<u>26.270.908</u>

Meirihluti skuldabréfa Aldursdeildar er metinn á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem tekin hefur verið ákvörðun um að halda bréfunum til gjalddaga. Væru þessi skuldabréf færð til eignar á markaðsverði væri bókfært verð þeirra 4.265,0 millj.kr. hærra og hrein eign til greiðslu lífeyris hærra sem því nemur. Að sama skapi væri reiknuð raunávöxtun á árinu 2020 hærra ef skuldabréf væru metin á markaðsverði, eða 8,2% í stað 7,6%. Í lok árs 2019 var markaðsverð 3.557,6 millj.kr. hærra en bókfært virði. Aðferð við bókhaldslegt mat á skuldabréfum hefur þó engin áhrif á tryggingafræðilega stöðu deildarinnar."

12. Niðurfærslur skuldabréfa

	31.12.2020	31.12.2019
Niðurfærsla í ársbyrjun	150.535	31.039
Breyting niðurfærslu á árinu.....	<u>(120.245)</u>	<u>119.496</u>
	<u>30.290</u>	<u>150.535</u>

Skuldabréf eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Bókfærð niðurfærsla skiptist þannig að 20,8 millj.kr. eru vegna veðskuldabréfa og 9,2 millj.kr. vegna skuldabréfa lánastofnana.

Skýringar

13. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum

Fjárfesting skiptist þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum.....	8.590.232	13.467.638	22.057.870
Skuldabréf.....	26.659.310	3.066	26.662.376
Bundnar bankainnstæður.....	948.492	0	948.492
	<u>36.198.034</u>	<u>13.470.704</u>	<u>49.668.738</u>
Óbundnar bankainnstæður.....	822.822	1.333.593	2.156.414
	<u>37.020.856</u>	<u>14.804.296</u>	<u>51.825.152</u>

Hlutfallsleg skipting

71% 29% 100%

Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:

	Eignarhlutar í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Óbundnar bankainnstæður	Hlutfall
Í EUR.....	3.982.240	3.066	660.438	29,6%
Í USD	8.587.078	0	670.826	63,7%
Í NOK.....	898.320	0	71	6,7%
Aðrir gjaldmiðlar.....	0	0	2.257	0,0%
	<u>13.467.638</u>	<u>3.066</u>	<u>1.333.593</u>	<u>100,0%</u>

14. Gangvirðismat

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninganna. Fjárhæðir eru í þúsundum króna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgefnu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: gangvirðismatið byggir á viðskiptum á markaði með sambærilegar eignir, beint eða óbeint. Nýjasta viðskiptaverð í tengingu við almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir er notað við að ákvarða gangvirði hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sambærilega tímalengd, sem eru virk í viðskiptum er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.

Stig 3: gangvirðismatið byggir að verulegu leyti á verðlíkönunum. Fyrir óskráð hlutabréf þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er beitt ýmsum almennt viðurkenndum verðmatsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna. Meðal verðmatsaðferða eru reiknað innra viðri, verðmat byggt á sjóðstreymi eða samamburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja og önnur virðislíkön. Framtakssjóðir eru metnir á innra virði í samræmi við árs hlutauppgjör og endurskoðuð ársuppgjör sjóðanna.

31.12.2020	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	19.703.731	0	2.354.139	22.057.870
Skuldabréf	3.061.931	0	0	3.061.931
Bundnar bankainnstæður	948.492	0	0	948.492
	<u>23.714.154</u>	<u>0</u>	<u>2.354.139</u>	<u>26.068.293</u>

31.12.2019	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	13.960.150	0	1.784.678	15.744.828
Skuldabréf	2.997.664	0	0	2.997.664
Bundnar bankainnstæður	2.015.517	0	0	2.015.517
	<u>18.973.331</u>	<u>0</u>	<u>1.784.678</u>	<u>20.758.009</u>

15. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

	Útlán	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals
Fjáreignir				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	22.057.870	0	22.057.870
Skuldabréf	2.063.446	3.061.931	21.536.999	26.662.376
Bundnar bankainnstæður	0	948.492	0	948.492
Handbært fé	0	2.156.414	0	2.156.414
Iðgjaldakröfur og aðrar kröfur	0	0	169.070	169.070
	<u>2.063.446</u>	<u>28.224.707</u>	<u>21.706.069</u>	<u>51.994.222</u>
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir	0	0	244.599	244.599
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>244.599</u>	<u>244.599</u>

Skýringar

16. Rekstrarfjármunir

	Innréttingar, áhöld og tæki
Kostnaðarverð:	
Staða í ársbyrjun.....	1.998
Eignfært á árinu.....	<u>147</u>
Staða í árslok.....	2.145
Afskriftir:	
Staða í ársbyrjun.....	(980)
Afskrifað á árinu	<u>(154)</u>
Staða í árslok.....	(1.135)
Bókfært verð í ársbyrjun.....	<u>1.018</u>
Bókfært verð í árslok.....	<u><u>1.011</u></u>
Afskriftarhlutföll	20%

17. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum Aldursdeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu Aldursdeildar í árslok 2020 miðað við 3,5% ársvexti vantar deildina kr. 1.635,3 millj.kr. til að mæta áföllnum skuldbindingum eða -3,2% af skuldbindingum. Heildarskuldbindingar umfram eignir eru 3.280,4 millj.kr. eða -4,2% af skuldbindingum. Fjárhæðir í neðangreindri töflu eru í millj.kr.

Eignir	2020	2019
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok.....	75.540,6	69.993,3
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun.....	<u>69.993,3</u>	<u>65.386,8</u>
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	<u><u>5.547,3</u></u>	<u><u>4.606,5</u></u>

Skuldbindingar

Skuldbindingar í árslok.....	78.821,0	74.200,4
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	<u>74.200,4</u>	<u>70.411,2</u>
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	<u><u>4.620,6</u></u>	<u><u>3.789,2</u></u>

Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	<u><u>926,7</u></u>	<u><u>817,3</u></u>
--	---------------------	---------------------

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum Aldursdeildar árið 2018

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	46.412	42.840
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	3.372	2.732
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	1.990	2.009
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(652)	(550)
Hækkun vegna nýrra lífslíkatakaflna.....	0	379
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	<u>(77)</u>	<u>(998)</u>
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	<u><u>51.045</u></u>	<u><u>46.412</u></u>

Skýringar

18. Aðrar skuldir

	31.12.2020	31.12.2019
Ógreitt vegna breytinga í aldursháð kerfi.....	206.477	201.286
Ógreitt iðgjald Starfsendurhæfingarsjóðs.....	807	4.871
Ógreidd fjárfestingagjöld.....	0	0
Ógreidd staðgreiðsla.....	6.142	15.690
Viðskiptaskuldir.....	29.816	20.019
	<u>243.242</u>	<u>241.865</u>

19. Ábyrgðir og skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið Aldursdeild til að fjárfesta í sjóðunum Freyja slhf. fyrir 100 m.kr., Horn III slhf. fyrir 400 m.kr., 105 Miðborg slhf. fyrir 200 m.kr., VÍV II fyrir 250 m.kr., Veðskuldabréfasjóð Landsbréfa I og II fyrir samtals 900 m.kr. og Neuberger Berman Euro Crossroads fyrir 5 m.Eur. Að auki hefur innköllunartímabili í Private Equity Fund II (Framtaksfjárfestingasjóð) verið lokið frá upphafi árs 2014. Höfðu þá verið greiddar 3,2 milljón Evra en Aldursdeildin er skuldbundin til að endurfjárfesta endurgreiðslum þar til 2/3 af upphaflegri skuldbindingu er náð. Önnur skuldbindingar í framangreinda sjóði eru samtals um 1.650 m.kr. sem koma til greiðslu á næstu 3-4 árum.

20. Uptaka aldursháðs kerfis

Á árinu 2008 var tekið upp aldursháð réttindakerfi hjá Stigadeild og nafni hennar breytt í Aldursdeild. Við breytinguna voru virkum sjóðsfélögum reiknaðar uppbætur og fengu þeir þær greiddar út úr sjóðnum og í séreignarsparnað að eigin vali. Samtals námu uppbæturnar til sjóðsfélaga um 3.901 millj.kr. Enn hefur hluti sjóðsfélaga ekki valið sér séreignarsjóð og er skuld vegna þessa færð í ársreikinginn að fjárhæð 206 millj.kr.

21. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

21.1 Markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeirri áhættu sem fylgja starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Áhættu sjóðsins er skipt í fjárhagslega áhættu (þ.m.t. gjaldmiðlaáhætta, vaxta- og endurfjárfestingaráhætta og önnur verðbreytingaráhætta), mótaðilaáhættu, rekstraráhættu, lausafjáráhættu og lífeyristryggingaráhættu. Nánar er fjallað um áhættuþætti í rekstri lífeyrissjóðsins og framkvæmd áhættustýringar í áhættustefnu sem aðgengileg er á heimasíðu sjóðsins www.lifbank.is.

21.2 Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta)

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lítur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal breytinga á vöxtum (sjá skýringu 21.4), gengi gjaldmiðla (sjá skýringu 21.3) eða virði hlutabréfa. Með fjárhagslegri áhættu er sér í lagi átt við áhættu þeirra eignaflokka sem verðbréfragrunnur sjóðsins er samsettur úr. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagslegri áhættu sjóðsins er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

21.3 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerna mælt í íslenskum krónum sveiflist vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Lífeyrissjóðurinn á verðbréf sem gerð eru upp í erlendum myntum og við það myndast áhætta tengd gengissveiflum. Gengisáhætta eru stjórnað með stýringu á hlutfalli erlendra eigna í eignasafni sjóðsins innan ramma samþykkrar fjárfestingarstefnu.

Bókfært verð fjáreigna sjóðsins sem gerðar eru upp í erlendra mynt í lok reikningsskilatímabilsins er eftirfarandi.

	Eignir	
	31.12.2020	31.12.2019
Gjaldmiðill EUR.....	4.645.744	3.027.197
Gjaldmiðill USD.....	9.257.905	6.831.757
Annað.....	900.648	642.983

Skýringar

21. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

21.3.1 Næmnigreining gjaldmiðla

Áhætta sjóðsins liggur aðallega í gjaldmiðlum EUR og USD

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif 10% breyting á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefur á sjóðinn. 10% er hlutfallið sem notað er við skýrslugerð um gjaldmiðlaáhættu innan sjóðsins og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu á gengi erlendra gjaldmiðla. Næmnigreiningin tekur eingöngu til útistandandi viðskipta sem gerð eru upp í erlendum gjaldmiðlum og var niðurstaðan í lok tímabils reiknuð miðað við 10% gengisbreytingu. Jákvæð tala hér að neðan bendir til aukningar á hreinni eign til greiðslu lífeyris þar sem að íslenska krónan veikist um 10% gagnvart hinum erlenda gjaldmiðli. Ef íslenska krónan styrkist um 10% kæmu fram sambærileg áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris nema hvað hún væri neikvæð.

	Áhrif af gjaldmiðli EUR				Áhrif af gjaldmiðli USD	
	31.12.2020	31.12.2019			31.12.2020	31.12.2019
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	464.574	302.720	(i)	(i)	925.790	683.176

(i) Þetta tengist aðallega áhættu af erlendri verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins.

21.4 Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga sveiflist vegna breytinga á vöxtum og lögum vaxtaferils. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga (endurfjárfestingaráhætta).

Áhættunni er stjórnað með hlutfalli fastra vaxta og breytilegra, uppgreiðanlegra skuldabréfa og óuppgreiðanlegra, líftíma skuldabréfa og hlutfalli skuldabréfa í safni sjóðsins.

Vaxtakjör á fjármálagerningum sjóðsins koma fram í lausafjórðingum þessarar skýringar (sjá 21.8)

21.4.1 Næmnigreining vaxta

Næmnigreiningin að neðan byggir á vaxtakjörum í lok árs á verðbréfum. Greining vegna breytilegra vaxta gerir ráð fyrir því að verðbréf í lok árs hafi verið útistandandi allt árið. 100 punkta breyting er notuð þegar greiningar eru gerðar innanhúss og endurspeglar mat stjórnenda á raunhæfri breytingu breytilegra vaxta.

Ef vextir myndu hækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris lækka um 2.432 milljónir miðað við uppgjör á markaðskröfu. Ef vextir myndu lækka um 100 punkta á markaði og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar myndi hrein eign til greiðslu lífeyris hækka um 2.753 milljónir miðað við uppgjör á markaðskröfu.

21.5 Önnur verðbreytingaráhætta

Af fjárfestingu markaðsverðbréfa leiðir hættu á lækun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Fjárfesting í markaðsverðbréfum er bæði með langtímamarkmið í huga og skammtímamarkmið.

21.5.1 Næmnigreining verðáhættu markaðsverðbréfa

Greiningin að neðan er byggð á verðáhættu markaðsverðbréfa í lok reikningsskilátímabilsins.

Ef verð hefði verið 5% hærra/lægra og allar aðrar forsendur héldust óbreyttar væri hrein eign til greiðslu lífeyris hærri/lægri um 1.102 milljónir.

21.6 Mótaðilaáhætta

Í mótaðilaáhættu felst hættan á því að mótaðilar sjóðsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að sjóðurinn tapi á fjármálagerningum sínum. Sjóðurinn fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast mótaðilaáhættu.

Helstu eignir lífeyrissjóðsins eru verðbréf. Það er stefna sjóðsins að kaupa ekki aðeins verðbréf sem fylgir lítil áhætta, heldur er mikilvægt að vænt ávöxtun keyptrra verðbréfa endurspeglar bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknar að ítarlegt mat á einstökum útgefendum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum er forsenda fyrir kaupum á verðbréfum. Þá kann verðlækkun fasteigna að leiða til aukinnar skuldaraáhættu tengdri sjóðfélagalánum.

Útlánaáhætta vegna lausafjár er takmörkuð þar sem að mótaðilar eru bankar með gott lánsþæfismat frá alþjóðlegum matsfyrirtækjum.

Skýringar

21. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

21.7 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta lýtur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins og felur m.a. í sér hættu á tapi sem orsakast getur af ófullnægjandi innri reglum, verkferlum, kerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóðsins sem og starfsmannaáhætta. Skilvirkar leiðir til að takmarka rekstraráhættu eru skýrar innri reglur, starfslýsingar, verkferlar sem skilgreina verklag við helstu verkþætti og skýrt skipurit.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfseminna eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjörsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum og heimildum til fjárfestingar.

21.8 Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á því að sjóðurinn lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náinni framtíð.

Stjórn sjóðsins ber endanlega ábyrgð á stýringu lausafjáraáhættu og hefur hún innleitt stefnu til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum. Sjóðurinn stýrir lausafjáraáhættu með því að tryggja að hann eigi nægjanlegt laust fé til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum með því að greina og samræma tímasetningar greiðsluflæðis fjáreigna og skuldbindinga sjóðsins.

Eftirfarandi tafla sýnir útstandandi fjáreignir sjóðsins. Taflan er unnin út frá ónúvirtum samningsbundnum líftíma fjáreignanna ásamt vöxtum sem innheimtast af þeim.

	Vegið meðaltal virkra vaxta %	1 - 5 ár	5+ ár	Samtals	Bókfært verð
Fjármálagerningar					
31. desember 2020					
Óvaxtaberandi		22.225.395	0	22.225.395	22.225.395
Með breytilega vexti	1,79	2.263.996	2.049.059	4.313.055	4.319.957
Með fasta vexti	3,68	6.161.785	23.519.671	29.681.456	25.448.870
		<u>30.651.177</u>	<u>25.568.729</u>	<u>56.219.906</u>	<u>51.994.222</u>
Fjármálagerningar					
31. desember 2019					
Óvaxtaberandi		15.817.398	0	15.817.398	15.817.398
Með breytilega vexti	2,86	1.286.620	2.927.195	4.213.815	4.213.815
Með fasta vexti	3,71	5.300.669	23.586.530	28.887.199	25.329.550
		<u>22.404.687</u>	<u>26.513.725</u>	<u>48.918.412</u>	<u>45.360.763</u>

Fyrirvari er um breytingar á ofangreindum óvaxtaberandi eignum ef breytingar á vaxtastigi eru frábrugðnar áætlunum sem gerðar eru miðað við lok reikningsskilátímabilsins.

21.9 Lífeyrstryggingaáhætta

Lífeyrstryggingaáhætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar. Með því að framkvæma svokallaða tölfraðilega hermun (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins miðað við mismunandi forsendur er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum, sbr. nánari ákvæði laga og samþykka sjóðsins.

22. Atburðir eftir lok reikningskiladags

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir þeir atburðir sem hafa verulega þýðingu varðandi fjárhagsstöðu sjóðsins.

Skýringar

23. Kennitölur

	2020	2019	2018	2017	2016
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Aldursdeild:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-4,16%	-5,67%	-7,14%	-4,00%	-3,62%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-3,20%	-5,62%	-8,98%	-5,68%	-5,00%
Hrein raunávöxtun.....	7,71%	8,35%	1,71%	3,31%	-0,12%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	4,19%	4,16%	3,52%	4,22%	4,67%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar frá upptöku deildaskipt. 1998.....	4,37%	3,91%	3,70%	3,81%	3,83%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár	4,76%	4,32%	3,71%	2,51%	2,24%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar:					
Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum	39,99%	32,21%	25,75%	27,66%	25,82%
Skráð skuldabréf	47,78%	50,89%	51,95%	51,20%	47,78%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum	4,30%	3,55%	5,10%	5,20%	5,46%
Óskráð skuldabréf	6,01%	8,77%	10,41%	8,98%	8,41%
Bundnar bankainnistæður	1,91%	4,58%	6,79%	6,97%	12,53%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	71,43%	75,73%	81,02%	84,85%	87,97%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	28,57%	24,27%	18,98%	15,15%	12,03%
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	1.729	1.761	1.823	1.871	1.934
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	8.453	8.360	8.281	8.149	7.987
Fjöldi lífeyrisþega.....	570	507	397	350	296
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	66,3%	64,7%	62,8%	60,7%	56,9%
Örorkulífeyrir	30,1%	31,3%	32,6%	34,2%	38,2%
Makalífeyrir	2,9%	3,2%	3,8%	4,0%	3,6%
Barnalífeyrir	0,7%	0,7%	0,8%	1,1%	1,3%
Stöðugildi:	4	4	4	4	4

Skýringar

23. Kennitölur (framhald)

	2020	2019	2018	2017	2016
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	2.011.635	2.009.322	2.043.636	2.033.944	2.008.145
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	671.938	570.863	467.327	400.497	354.847
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi)	5.396.567	4.575.998	1.962.456	1.879.141	729.652
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi):	95.386	88.355	78.096	74.602	66.519
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	6.633.915	5.920.864	3.454.330	3.434.557	2.312.298
Lífeyrisbyrði	33,4%	28,4%	22,9%	19,7%	17,7%
Skrifstofu- og stjórnunar-kostnaður (alls) í % af iðgjöldum	4,7%	4,4%	3,8%	3,7%	3,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	11,1%	10,9%	5,1%	5,2%	2,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Sameiginlegt yfirlit

Ársreikningur

2020

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020

	Hlutfallsdeild		Aldursdeild		Samtals	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Iðgjöld						
Iðgjöld sjóðfélaga	26.673	33.596	771.221	772.327	797.895	805.923
Iðgjöld launagreiðenda	107.701	129.983	1.218.453	1.217.733	1.326.154	1.347.717
Réttindaflutningur og endurgr.	(168)	(1.920)	230	212	61	(1.708)
	134.206	161.660	1.989.904	1.990.272	2.124.110	2.151.932
Sérstök aukaframlög	17.647	16.905	21.732	19.049	39.379	35.954
	151.854	178.565	2.011.635	2.009.322	2.163.489	2.187.886
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	2.542.119	2.585.994	652.427	550.370	3.194.546	3.136.363
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	890	1.248	18.208	19.410	19.098	20.658
Beinn kostnaður v. Örorkulífeyris	1.127	1.076	1.303	1.084	2.430	2.160
	2.544.135	2.588.317	671.938	570.863	3.216.073	3.159.181
Hreinar fjárfestingartekjur						
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sj. ...	228.977	139.178	3.548.099	2.846.170	3.777.076	2.985.349
Hreinar tekjur af skuldabréfum	2.098.674	1.938.175	1.665.712	1.514.889	3.764.386	3.453.064
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum ..	460.958	473.297	139.206	139.932	600.165	613.230
Vaxtatekjur af handbæru fé	2.774	4.161	58.890	84.606	61.664	88.767
Fjárfestingargjöld	(11.404)	(10.332)	(15.341)	(9.600)	(26.745)	(19.931)
	2.779.979	2.544.480	5.396.567	4.575.998	8.176.546	7.120.477
Rekstrarkostnaður						
Skrifstofu- og stjórnunarkostn.	88.194	94.501	95.386	88.355	183.580	182.856
Hlutdeild aðildarft. í rek.kostn.	(46.207)	(46.254)	0	0	(46.207)	(46.254)
	41.987	48.247	95.386	88.355	137.374	136.602
Önnur gjöld	0	0	6.963	5.236	6.963	5.236
(Lækk)/hækk á hr. eign á árinu	345.710	86.480	6.633.915	5.920.864	6.979.625	6.007.344
Hrein eign frá fyrra ári	38.993.505	38.907.025	45.116.718	39.195.854	84.110.223	78.102.879
Hrein eign í ársl. til gr. lífeyris	39.339.215	38.993.505	51.750.633	45.116.718	91.089.848	84.110.223

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Hlutfallsdeild		Aldursdeild		Samtals	
	31.12. 2020	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2019
Eignir						
Fjárfesting						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	5.483.004	1.470.209	22.057.870	15.744.828	27.540.874	17.215.037
Skuldabréf	32.338.356	29.275.739	26.662.376	26.270.908	59.000.732	55.546.647
Bundnar bankainnistæður	838.764	7.670.346	948.492	2.015.517	1.787.256	9.685.863
	<u>38.660.124</u>	<u>38.416.294</u>	<u>49.668.738</u>	<u>44.031.253</u>	<u>88.328.861</u>	<u>82.447.547</u>
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur	7.397	726	137.750	60.571	145.147	61.296
Aðrar kröfur	32.725	18.750	31.320	11.999	64.045	30.749
	<u>40.123</u>	<u>19.476</u>	<u>169.070</u>	<u>72.570</u>	<u>209.192</u>	<u>92.046</u>
Ýmsar eignir						
Varanlegir rekstrarfjármunir	1.018	1.025	1.011	1.018	2.028	2.043
Handbært fé	<u>660.492</u>	<u>603.236</u>	<u>2.156.414</u>	<u>1.256.941</u>	<u>2.816.907</u>	<u>1.860.177</u>
Eignir	<u>39.361.757</u>	<u>39.040.031</u>	<u>51.995.232</u>	<u>45.361.781</u>	<u>91.356.989</u>	<u>84.401.813</u>
Skuldir						
Viðskiptaskuldir						
Áfallinn kostn. og fyrirfr.innh. tekjur	3.308	3.246	1.357	3.198	4.665	6.443
Aðrar skuldir	19.234	43.281	243.242	241.865	262.476	285.146
Skuldir	<u>22.542</u>	<u>46.527</u>	<u>244.599</u>	<u>245.063</u>	<u>267.141</u>	<u>291.590</u>
Hrein eign til gr. lífeyr. alls	<u>39.339.215</u>	<u>38.993.505</u>	<u>51.750.633</u>	<u>45.116.718</u>	<u>91.089.848</u>	<u>84.110.223</u>